

KORSAN EDEBİYAT

NİSAN 2023

SAYI:6

Başka bir
yol mümkün...

İÇİNDEKİLER

- 01 - **Başka Bir Yol Mümkün** - KorsanKalem
02 - **İkinci Yazı** - Filhakikas
03 - **Uykusu Yolla Açılan Bir Korsan** - Luvima
04 - **Yazılamayamın Yolculuğu** - Venüsyah Biri
06 - **Samrım Sarı** - Emre AKKOL
08 - **Yoldan Öte Yoldan Ziyade** - Filhakikas
10 - **Bir Akşamüstü Gerçeği** - İdris Serhat
12 - **Sevgili Derin** - Simay Kurtoğlu
14 - **Seyir Defterimde Lir Kuşları** - Mustafa Aslan
15 - **Muzlu Puding** - İki öpücükli adam
16 - **Sahil Kenarındaki Kayahğın Üzerinde** - Antropolog
18 - **Kulak Misafiri** - Ece Eskiköy
21 - **Başka Bir Akşamüstü** - İdris Serhat
22 - **Kayıp Kitamın Yamyamı** - Venüsyah Biri
23 - **Gar** - Nurican Galyon
24 - **Geç Gelen Kargo** - Zeynep Çavdar
27 - **Barışma Fahi** - N. Talha Karaboğa
28 - **A noktasından B noktasına Allegro** - Venüsyah Biri
30 - **Hüznün A, B, C'si...** - Nurican Galyon

Genel Yayın Yönetmeni: Nurican Galyon

Genel Koordinatör: Ayça Kartal

Dergi İçerik Koordinatörü: Gamze Apaydın

Editörler: Ece Eskiköy, Emre Akkol, İdris Serhat

Haber Editörleri: Simay Kurtoğlu, Zeynep Çavdar

Sosyal Medya: Mustafa Aslan, Tuğçe Çelebi Galyon

Kapak İllüstrasyonu: Tuğçe Çelebi Galyon

Başka Bir Yol Mümkün - KorsanKalem

Yeni bir sayı, yeni bir yol, yeniden umutlar... Sanırım her şeyin özeti bu ilk cümle... Bitmemiş, virgülden sonra geleceklerin sırasını beklediği ama hâlihazırda derin bir anlamı olan bu ilk cümleyle sizleri karşılamak istedim. İşte karşınızda 6. sayımız... Normalde şubat ayında yayınlamayı planladığımız; ancak o büyük yıkımın her birimizi darmadağın etmesi sebebiyle yayınlanmasını bu güne ertelediğimiz bu sayı, Korsan Edebiyat'ın yeni bir yola çıkmasını temsil ediyor.

Bu zamana kadar kör topal olarak niteleyebileceğimiz bu yolculuk, bundan böyle daha kararlı ve daha planlı bir şekilde ilerleyecek. Ekibimizde yaptığımız iş bölümleri, düzenli aralıklarla gerçekleştirdiğimiz toplantılar ve hayallerimizi gerçekleştirme noktasında aldığımız kararlar sayesinde çok daha hareketli bir sürecin içinde sizlerin karşısına çıkacağız. 2014 yılından bu yana süregelen bu hikâyeyi çok daha ileri noktalara taşımaktaki kararlılığımızın karşılığını alacağımıza olan inancımız hiç olmadığı kadar yüksek.

Dergimizi üç aylık periyotlarda sizlerle buluşturacağız. Birçok konuk yazar, şair ve çizere de kapılarımızı açacağız. Sitemizde de çokça yenilik olacak. Bundan böyle ekibimize yazar, şair ve çizer alımlarımızda "Çaylak Dönem" uygulaması başlayacak. Bu dönemde ekibimize katılmak isteyenlerden belli gereklilikleri yerine getirmelerini isteyeceğiz. Bu gereklilikleri yerine getirenler, ekibimizin üyeleri arasından oluşturduğumuz "Korsan Edebiyat Değerlendirme Kurulu" tarafından incelenecek ve ekibe tam üyelikleri oylanarak aramıza katılmaları sağlanacak. Böylece daha önce yaşadığımız olumsuzlukların önüne geçmeyi ve devamlılığı sağlayacağız.

Sosyal medyada çok daha aktif olacağız. Kültür, sanat ve edebiyat alanında yerli ve yabancı pek çok gelişmenin haberlerine yine sitemizden ulaşabileceksiniz. Bunun yanında araştırma yazıları, yazarların yayınlanan ilk kitapları hakkında da pek çok içeriğe yine bu yeni dönemde Korsan Edebiyat'ta ulaşabiliyor olacaksınız. Film ve diziler hakkında yapacağımız inceleme ve listelerle seyir zevkinize uygun dizi ve film önerilerimize de ulaşabiliyor olacaksınız. İnternet üzerinden gerçekleştireceğimiz kitap gecelerine katılabilecek ve her ay belirlediğimiz kitapları bizlerle birlikte değerlendirme fırsatına da erişeceksiniz. Bunlar gibi pek çok gelişmeyi sizlere ilerleyen günlerde duyuracağız. Sizlerin de desteğiyle çok değerli şeylerin altına imza atacağız ve bu sayede Korsan Edebiyat 10. yaşına çok daha güçlü bir şekilde girecek.

Bu sayıda sadece ekibimizin ürettiklerine yer verdik. Bu yola gönül veren bir avuç dostumuz için buruk ama bir yandan da büyük bir umut ışığı olan 6. sayımızda emeği geçen herkese çok teşekkür ederim. Bir umudu diri tutmak, bir yolculuğa yoldaşlık etmek için ellerinden gelenin en iyisini yapan, daha iyisi için çabalayan ve çok değerli zamanlarını Korsan Edebiyat için vakfeden ekibimize minnettarım.

Yaşanan acıların üstesinden gelebilmek gerçekten çok güç... Toparlanmak zaman alacak olsa da kimileri için bunun mümkün olmadığı da bir gerçek... Ders almak ve yeni bir bakış açısı geliştirmek zorundayız. Hiçbir başarının tesadüf olmadığını, karar vericilerin verdiği kararlarda insanlığın safında yer almak zorunda olduğunu hepimiz biliyoruz ve bunu talep ediyoruz. Bu kısacık hayatı kavgalarla, felaketlerle, savaşlarla geçirmek istemiyoruz. İnsana yakışır bir hayat ve yaşadıklarımızın huzuruyla bu hayata veda etmeyi herkesin hak ettiğine inanıyoruz. Çok zor değil. Hiç zor değil! Hırslarımızı bir kenara bırakıp daha iyi bir hayat, daha iyi bir gelecek hayali kurabiliriz. Bunu başarabiliriz. Öngörülerimizi değerlendirip, bilimsel gerçekleri ortaya koyup, liyakat sahibi insanları hak ettikleri konumlarda insanlık için çalışmalarını sağladığımız takdirde dünyadaki pek çok sorun ve yaşanabilecek tüm kötü deneyimlerin önüne geçebiliriz. Sadece bunu talep etmemiz ve yaşadığımız deneyimleri de göz önünde bulundurup karar vermemiz gerekiyor. Dünya'nın canını almayı hedefleyenlerden çok daha kalabalığız. Bu kalabalığın tek sorunu o azınlıktan daha cesur olamamak... Cesur olmak ve harekete geçmek zorundayız. Başka bir yol mümkün...

İkinci Yazı - Filhakikas

“**Başka bir yol mümkün**” diyen Korsan Edebiyat’ın altıncı sayısı ile karşınızda olmak, bu sayının girizgahını yapmak, uzunca zaman sonra toprağa düşen suyun bereketi bizler için. Bir heyecan ama o heyecanla birlikte bir burukluk... Tıpkı bir yola çıkıldığında hissedilen o duygu. Kırıp döken bir zamanın ardından, derginin kalemleri o suyun bereketiyle kelimeleri büyüttüler, kelimeler yol oldu, şimdi onların menzilleri, canım okurun güzel yüreği...

Peki bu sayıda neler var?

Sahil Kenarındaki Kayalığın Üzerinde’n zamanı yavaşlattığı ve maviliklere baktığı mekânın derininden, uzunca bir yolu anlatan Batuhan’ın dizeleri,

Çocukluğun portakallı oraletli zamanlarının gölgesinde Hafsa’nın bir minibüsle yola çıkanı bekleyişini, o bekleyişe misafir olan, “içi deniz çeken”le olan muhabbetini “**Kulak Misafiri**”nde anlatan Ece’nin hikayesi,

Gamze’nin “**Kayıp Kıtanın Yamyamı**”nda insan olmanın -belki olamamanın- Tanrıların azametinden başlayarak geride bıraktığı yolu; “**A Noktasından B Noktasına Allegro**”sunda “insan! fütursuz gelenekten yamyam istilasından kaçmak istemiş” diyerek bir yol ortasında duyduğu şiiri ve “**Yazılamayanın Yolculuğu**”nda yolun geçtiği filmleri, en tehlikeli yolları,

Emre’nin “**Sanırım Sarı**”sında, Sivas’tan Ankara’ya gitmek için Doğu Ekspresi’ni seçen kahramanımızın, yol arkadaşıyla renklerdeki duyguların sorgusunu yaptığı yolculuğu,

Hüsniye’nin “**Aklımda Kalan Bir Yokuştan Çıkıyorum**” deyip, “Hepimiz bir kokunun, bir yolun bağımlısıyız aslında” diye sorgulattığı yazısı,

İdris’in “**Bir Akşamüstü Gerçeği**” ile bizi yüzleştiren, Hasan ve Nazlı’yı bir Turgut Uyar şiirinde birleştiren yolu; “**Başka Bir Akşamüstü**”nde “Öğrendiğim bir şey var/”Başka umudum kalmadı sana varmaktan” diye yol aldırın şiiri,

Mustafa’nın “**Seyir Defterimde Lir Kuşları**” diye ad verip, “Tutunuyorum yekpare budanmış ömürlere/Bilirdim bercesteleri/Ezilirdim oyunlarına/Gayr-ı mütenâhi kış uykularında” diye bitirdiği şiiri,

Nurican’ın “**Hüznün A, B, C’si**”nde anlattığı üç çocuğun, birbirine yabancılaştığı zamanın kederli yolculuğu,

Simay’ın “**Sevgili Derin**” diye başlayan, 6.28’de dünyaya gelen tatlı bir yeğene, içinde Oğuz Atay’dan Dostoyevski’den alıntılarla yazılmış güzel mektubu,

Talha’nın “**Barışma Faslı**” hikâyesinde, Bediha’nın bir doktora anlatırken aslında kendi içinde yaptığı yolculuğu,

Tamer’in “**Muzlu Puding**”indeki baş kahramanının, hayatın orta yolunda hayal kırıklığıyla kalakalışı,

Zeynep’in “**Geç Gelen Kargo**”yla imtihanında, bir mezarlığın kenarındaki kargoda bekleyen pembe bir beşik ile uykusuzluğu arasındaki can yakan yolu,

Ayça’nın nevm ile yakaza arasında kalıp “**Yoldan Öte yoldan Ziyade**” diyerek anlattıkları...

Ez cümle canım okur, bu sayı bir yolun başı ya da bir yolun sonu. Kararı sizin vereceğiniz bir yer. Baktığımız yere göre değişen bir taraftayız. Korsan Edebiyat, altıncı sayısında size yolların çeşitlerinden, yolla var olanlardan, yolda kaybolanlardan ve dahi yola ait olup yolda yok olanlardan bir demet hazırladı. Bunca yorgunluğun, kışın, yıkımın sonrasında bir yol umudu olsun diye.

Emanet, artık sizde...

20.04.2023 / 23.46

Uykusu Yolla Açılan Bir Korsan - Luvima

Aklımda kalan bir yokuştan çıkıyorum. Çıkıyorum, iniyorum. Mutsuzluğu kabuk bağlamamış bir gezen burası. Yüzü hep acıya dönük! Soğuk bir resim; bakınca hep üşüdüğüm, eksildiğim. Diri bir sabahın içinde kestim tırnaklarımı, saçlarımı sevmeyi bıraktım, omurgasını kırdım hayatın! İçinde her şeyin küçüldüğü bir boşluk. Karnımda her gün dozunu arttıran bir travma! Yalnızlığı emiyor hayat. Dönemiyorum da evime. Hiçlikle kesilmiş tuhaf bir serüven. Hayatı dolgun yaşayanlara bakıyorum; gerçek olup olmadıklarına. Her şey birbiriyle aynı, her şey birbiriyle ayrı. Çoğu zaman birbirini avlayan insanlar görüyorum; tertemiz bir şiir hazırlanırken aşka.

“Bir gök ortası” bütün derinliğiyle tam karşımda. Beyazı kalabalık, siyahı kaos ve o göğe bırakılmış sessiz bir balon. Tuşlardan kime dokunsam şimdi? Tablada can çekişiyor sigaram. Çayı soğumuş bir gün, buruşuk bir sıkıntı, dekor kılığında şiirler, lodosun kafamdaki alaycı sesi, iç çekişlerim, sarılıp öpmek istediğim şeylerin uzaklığı... Her şey bir cümlede toplanıp susuyor. “Soğuk her şey ve bütün ilişkiler” Fotoğrafını çektiğim dünya hiç gülümsedi

kadraja. Boşluklar edindim kendime böylelikle. Bulamadığım gövdemi hatırlattı bir acı. O ağırlaşan doku, eski kelimeler... Kapadım göğsümü. Bir orman uğultusu. Beklemek; boş bir avuntu sadece ve durmanın durgunluğu. İçinden içine sızdığı o yol alamayan mektuplar mezarlığı. “Sağlı sollu aynalar” kim baksa kaybolur içinde. Kim baksa sırlanır.

Tanıdık bir kokuyla terledim. Saat; sabahın sekizi. Kapısını ittiğim rüyalar, titreşen zaman, renksiz, kırık dökük... Anlatamam; hem uzak, hem yakın, hem başlayan, hem biten bu yeri. Çağrılmanın sesi, bazen karıştırıyorum. Kendimizce yarattığımız o bilinmeyenler... Çok gördüm o ölü baykuşları. Bildiğin şeyler ağır ve hastalıklı olabiliyor bazen. Belki de bu yüzden öldü o baykuşlar. Taş merdivenleri siliyorum düşünürken... “Bir diyalogdur merdivenler” Ara katta bir pencere ağlamaklı, yokluğu yetmiyor kımıldamaya. Neredeyim? Neresi burası? Karnımın gebe olduğu bu dünya. Yapışkan, gürültülü! Masalarda varlığın artığı. Açgözlü çirkin kurbağalar; kaç kadın öptü sizi aynı odada? Bütün gün çağrılmaktan, çarşaflardan, çirkin kurbağalardan yoruldum! Bir portakal soysam değişir mi kokusu bu yorgunluğun?

Biçimsiz, unutulmuş, kestirme bir yol. Yerlisi olduğum bir dert bu! Kuşlar kederli. Yerini yadırgamıyor telaşlarım. Sıkma canını diyor yağmur. Her şey birbirine karışmış. Çok ilişkili, çok ilişkisiz! Annemin içindeki kadınlar; yakın akrabam olur. Hayat unutup kalp masajı yapmayı! Hepimiz bir kokunun, bir yolun bağımlısıyız aslında. Kuşkulu, acılı...

“Kim bulmuş ki yerini, kim ne anlamış sanki mutluluktan
Ey yağmur sonraları, loş bahçeler, akşamsefaları
Söyleşin benimle biraz, bir kere gelmiş buldum.”

Kocaman bir ıssızlık; hiç gölgesi yok. Vakitler çaresiz! Sabahı buruşturup atıyorum çöp torbalarıyla. Yıpranmış bir iki şiir. Boyası dökülmüş hayaller... Adını o hep söylediğim şey. Başboş. Kime, neye karıştım? Beni oradan oraya götüren ağır bir yokluğu toparlıyorum. Bütün tuhaflığıyla bana yürüyen bu yol; sakarlığımın tanıştığı. Genç bir korsanın uykusunda yakaladığım o rüyalar... Bir harita buldum o rüyada; uykusu yolla açılan. Yaşamın ve ölümün yasını tutan yollar... Fırtınaya karışmış sevinçler. Duygular, zamanlar kaç çeşit? Kimi yerde gündüz, kimi yerde karanlık. Çoğu yalnızken kat edilir.

Yolun kulak kesildiği o mektuplar,
umutsuzlar, uyumsuzlar, mutsuzlar!
soluksuz, sessiz
gölgesiz, devinimsiz
çaresiz ve yorgun

Soyunduk, giyindik, tekrar soyunduk. Hep bir ivme hatası! Baktığımızda biriken, kaçtığımızda karşımıza dikilen ufukların derinliği... Çağrışımsız bir monolog, bir anahtar sesi zamanın ısırdığı!

Yazılamayanın Yolculuğu - Venüsyalı Biri

Günlerdir yazamıyorum. Bugüne kadar bu bilinmezliğin içinde var olan tüm huzursuzluklar, huy-suzluklar, rahatsız edici karamsarlıkla cildimin altında dolaşıyorlar. Yüzümdeki kırışıkları yol belledi, bu “yol” yazısı bilinmezliği. Nereden başlasam, ne anlatsam, nasıl bir yazı olmalı? “Yol” temasının yazısı yolunu bir türlü bulamadı bu saate kadar. Ne yazacağım ki ben? Ne yazmalıyım ben? Ne okumalısınız siz? Derken kaçınılmaz olana gelmiş bulunuyorum. Sizlere Venüsyalı Biri’nin bu yazıyı yazma sürecinden ve kıvranışından bahsedeceğim bir yazı yazmaya karar veriyorum. Bu yazıda fazlaca sohbet etmiş olacağız ve yazımızı birlikte yazmış olacağız. Bir nevi yazımızın yolculuğu olacak. “Yazılamayanın Yolculuğu”na hoş geldiniz.

Aklıma gelen ilk fikir yol ile ilgili araştırma yazısı yazmak oldu. Dünya’nın en tehlikeli yolunu araştırdım bir araştırma yazısı olsun niyetiyle. Evet (ne muazzam! fikir değil mi?), bu araştırma sonucu olarak da Dünya’nın en tehlikeli yolunun Türkiye’de bulunan, adına “Ölüm Yolu” da denilen Derebaşı Virajları olduğunu öğrendim. Onun dışında çeşitli ülkelerde de benzer yollar varmış. Tamam, bu araştırma yazısı bu kadar anlatılabilir, sonra ne olacak? Araştırmaya devam ediyorum. “Yol” temalı filmler (yaratıcılıkta sınır tanımayan aklıma bakın)... Benim için de izlemesi keyifli birkaç film buldum etkili filmler arasında;

- Terminal
- Into The Wild
- The Secret Life of Walter Mitty
- Green Book
- Bardo: False Chronicle of a Handful of Truths

Tamam bu filmleri de anlattığım bir yazı olur işte. NEDEN? Ben film eleştirmeni oldum da haberim mi yok? Tabii ki film derlemesi ya da kendimce beğendiğim bir şeyleri anlattığım yazılar yazarım ama şimdi değil. Böyle bir yazı içime sinmiyor. Eğer bu günlerde bir MR taraması yapılsa kafamın içinde arapsaçı haline girmiş düşüncelerimin bir yansıması kesinlikle görülür diye düşünüyorum. Fakat yine de buraya bir parantez açmak istiyorum. (Yazmış olduğum filmlerden izlemediğiniz varsa eğer şiddetle tavsiye etmek isterim. İzleyiniz!)

Üçüncü aşama ta ta ta taaamm! Zeki fikrime bakın: “Yol” temalı şiirler. Buna diyecek bir şey bulamıyorum ama yine de buraya o çok sevdiğim dizeleri yazmak istiyorum:

*“dün geldim
geç kalsam da bağışlanır
bir bahar bozumuydu yola çıktığımda
yüzümde suçlu bir merak
kalbim heyecandan telaşlı
gözlerimde ısırgan bir hüznün vardı
hüznün: hep bilinir
bir afyon çiçeğidir önceleri
dalayan bir ısırgan yoncası olur sonra
dalayan ve uyandıran o afyon uykusundan...”*
(Arkadaş Zekai)

“Yol” temalı vesaire vesairelere el sallayarak uzaklaştım. Bir hafta boyunca yazdım, çizdim. Sürekli yazdım, çizdim. Bunca yazma, çizme işi sırasında da hayatım yollarda ve bir yerlere yetişmeye çalıştığım yolculuklarda geçiyordu. O yolculuklardan birinde bir parıltı oldu sanki, düğümlerden biri çözülmeye başladı ve o sihirli sözcükler çıktı sesli bir şekilde: “Neden olmasın?” Sesli biçimde dememi açıklamak istiyorum. Bilmiyorum son zamanlarda sizlere de oluyor mu ama ben artık gerçekten sokakta yürürken, otobüste hayata tutunduğum gibi tutunmaya çalışırken ne bileyim kafede kahve içerken... Aniden kendi

kendime konuşmaya başlıyorum. Sürekli bir şeyler düşündüğüm ve sürekli bir şeyleri yoluna koymaya çalıştığım için aklımdaki çıkmazları çözdüğümde ya da çözemediğimde söylenmeye başlıyorum. Kendi içimde o kadar çok sessizce tartışıyorum ki artık bir noktadan sonra içimdeki sesin değil benim sesimin dışarı çıkması gerekiyor. “Buna delilik mi dersiniz?” diye sormayacağım, çünkü yersiz olur. Hepimizin delirdiğini daha önce söylediğim yazılarım oldu. Yaşamak, delirmeden mümkün mü?

Kafamın içinde milyon tane düşünce sarmaşık gibi beynimi sarıyor. Bu kargaşa, belirsizlik bulutu gibi tepemde dolaşiyor. Huzursuzum. Hayatım boyunca haz etmediğim birkaç histen biri de belirsizliğin ortasında kaldığımı hissetmek. Kafamın içi çok karışık. Koşturuyorum bu kargaşayla. Ruhumun kolumdan çektiğinin farkındayım. Korkularım var. “Yaşamak gerek evet, ama nasıl?” diye diye koşuyorum. Asla bitmeyecek gibi, koştukça uzayan bir tüneldeyim sanki. Bir yol bulmalıyım. Denizin ortasında günlerdir seyreden küçük bir sandaldaymışım gibi “Kara göründü!” diye bağırarak istediğim o yolu bulmak istiyorum. Günlerim çoğunlukla belirli bir mesafeyi yürüdükten sonra binilen toplu taşımalarda geçiyor. Gün herkese yirmi dört saat iken bazen bana otuz altı hatta kırk sekiz saat oluyor. Uyumayı, kendimi dinlemeyi, neyi sevip sevmediğimi unuttum. Uyumak, benim için gözlerimin kısa süreli kapanışından ibaret. Yalnız değilim, biliyorum. Her gece pencereden baktığımda binalarda benim gibi geceye asılı kalmışların ışıklarını görüyorum.

Yollar var sevgili insanlar. Yolculuklar var. Bize dayatılan yollar. Özgür irademizi hiçe sayan yollar. Yollar var koştuğumuz, gittiğimiz, geldiğimiz, düştüğümüz, kalktığımız, sürüklendiğimiz, tırmandığımız... Hayatlarımız hangi yolla başlıyor, hangi yollardan geçiyor, hangi yolları izliyor olursa olsun nihai yol var: son olan “Ölüm Yolu” (Yazının başında bahsettiğim değil ama) “Batıda Ölümün Tarihi” adlı kitabın kapağında da yazıldığı gibi:

“Ölüm bir kez gerçekleşti mi, artık herkes için işler yoluna girer...”

Bir de yaşitlarımızın ölümüne şahit olduğumuz zamanlar var bu yolculuklarda. İşte o zamanlardan birinde bir yas isyanı kazındı aklıma;

*“Bir arpa boyu yol hayat
Ölüyor akranlarımız
Yas tutmak için genç değil miyiz?”*

Bu yollarda neler görür, neler duyarız, neler hissederiz? Yönümüzü şaşırtan, yoldan çıkararak, yeni yollara saptıran, en virajlı yollar kalpten kalbe olanlar mıdır aslında? Şiirler, şarkılar, filmler, masallar, efsaneler, mitler... Bu yolda doğmamış mıdır? Cevizler mi kırılır, mercimekler mi fırınlanır? (Aman efendim celallenmeyin! Doğasında vardır bunlar aşkın.) Aşk mıdır peki o yolun adı? Yeter ki vazo gibi kırılmasın isteriz kalbimiz. Fakat biliriz ki bu uğurda çok can yanacak, çok kırıklar olacak hatta kırılanlar tekrar tekrar kırılacak. Bakınız “Halimiz itten beter ama keyfimiz paşada yok,” diye diye kalbimizi güzelleştireceğiz. Ruhumuzu duvardan duvara, yerden yere vuracağız ama böyle yürünecek bu yol, biliriz işte. Gözyaşlarımız bu uğurda dökülecek, yola çıkmanın ardından dökülen su gibi. “Tez geri gelsin,” diye dökülecek hatta. Bazen dönecek, bazen dönse de istenmeyecek. Yolun sonunda unutmak ya da unutulmak olsa da bir şekilde içinde iz bırakanlarla her yeşil ışıkta yine geçeceğiz kalpten kalbe. Bu yolun da alametifarikası bu.

Savaşılan yollar var, kan dökülen toprakların olduğu yollar. Mecburi istikameti sınırları aşmak olan yollar. Adına “göç” denilen yollar. Orada bir köy var uzakta. Gitmesek de görmesek de o köy, bizim köyümüz denilen köye gitmek için yapılan yollar. “Orman ne güzel ne güzel!”

Bir yazıya başlamıştım, -yine denemelerden biri- orada hayatın geçmek zorunda olduğumuz yollarından bahsetmeye çalışmıştım. Kimi karanlık o yolların, kayboluruz bazen. Kimi uzun o yolların, yoruluruz. Kimi kötü o yolların, düşeriz. Kimi ayaklarımızı yerden keser o yolların, yeryüzüne çakılabiliriz. Bazen birden çok olur o yollar, bazen çıkmaz sokağa açılmış olanı buluruz. Yaşamak zaten hayatın yolu değil mi? Biz kendi yolumuzu bulana kadar yollar hep hayatın yolu. Yol arkadaşlarımız da olsa, yalnız yürürüz çoğu zaman. Korkarız. Ben korkuyorum bu ara yürüdüğüm yolda. Düşmeden yürüyorum ve bu beni daha çok korkutuyor. Ya bu yol çıkmaz sokağa açılan o yolsa? Bu sırada aklıma dinlemekten oldukça keyif aldığım **bu şarkı* geliyor. Meselemiz yol çünkü ve çok düşünüyoruz artık!

Velhasılıkelam sevgili insanlar, bu yazının yolculuğu da bitmeli artık. Yolculuğunuzda bizi tercih ettiğiniz için teşekkür ederiz. Tekrar görüşmek dileğiyle.

Sanırım Sarı - Emre Akkol

Hangisinin daha çok sinirlerimi bozduğuna karar veremiyordum. Ön taraftan gelen keskin soğan kokusu mu, yoksa gecenin yarısına kurulmuş bir alarm gibi ısrarla ağlamaktan vazgeçmeyen küçük çocuk mu?

Aslında Sivas'tan Ankara'ya gitmek için önümde iki seçenek vardı: Biri otobüs, diğeri Doğu Ekspresi. Eğer otobüsü seçersem Ankara'ya gecenin bir yarısı inecektim ve otele bir gece daha fazla para ödeyecektim. Doğu Ekspresiylese hem daha ucuza hem de uyuya uyuya gidecektim ve sabah on gibi Ankara'da olacaktım. Ben Doğu Ekspresi'ni seçmiştim çünkü öğrenciydim. Ama buranın doluluğunu ve gürültüsünü hesaba katmadığımı şimdi fark ediyordum.

Bunca gürültünün arasında tren bir durakta daha durdu. Kayseri'ye gelmiştik duyduğum kadarıyla. Duyduğum kadarıyla diyorum çünkü trene bindiğimden beri inatla gözlerimi kapalı tutuyordum uyuyabilmek için. Trenin kapıları açıldı ve soğukla birlikte insanlar hücum etti içeri.

Trene yeni binen insanların ellerindeki poşetlerin hışırtıları, koltuklarını yüksek sesle aramaları derken uykum tamamen dağılmak üzereydi. O sırada sinirlerimi daha da bozan bir cümle duydum: "Teşekkürler abi, Allah razı olsun," Söylenende bir sıkıntı yoktu da söylenme tarzı beni sinirlendirmişti. Kendisini karşısındakinden aşağı gösteren bir tarzı bu. Bir insanın kendisine yaptığı saygısızlığı.

Ses, sağ tarafımdaki tekli koltuğa oturdu. Ön taraftan bir adam bu sese sordu: "Nereye gidiyorsun?"

"Ankara'ya abi," dedi kendini küçük gösteren o ses.

"E yalnız gidiyorsun! Kaybolmayacak mısın?"

"Yok abi, karşılayacaklar beni orada."

"Ne yapacaksın Ankara'da?"

"Üniversite kazandım, oraya gidiyorum."

"Vay be, üniversite kazandın demek! Valla helal olsun! Film gibi."

"Benimki radyo tiyatrosu daha çok."

Bu son cümle beni acayip sarsmıştı. Soru soran adamı da sarsmış olacak ki o da bir süre sessiz kaldı. Bu sessizlikte yolculuk boyu ilk kez gözlerimi araladım ve sağıma döndüm. Benim yaşlarımda, gözlerinde güneş gözlüğü, yanında bastonu olan biriydi. O an ön yargılı davrandığım için kendimden utandım. Ama o şekilde konuşarak kendisine saygısızlık yaptığı konusundaki düşüncem değişmedi.

Bitmeyen gürültü, soğan kokusu ve duraklara rağmen sonunda uyumayı başarmışım. Kısa ama derin uyku sonunda beni şaşırtan bir sessizlikte uyandım. Gece bağırır gibi konuşan insanlar bu kez fısıldaşıyordu. Simitçiden başka kimsenin sesi duyulmuyordu. Bu durum Ankara'ya kadar devam etti. Durağa yaklaşınca da herkes ayağa kalkıp kapıların önüne hücum etti. Akşamki o acıklı ses yine duyuldu: "Metroya gidecek olan varsa beni de götürebilir mi?"

Kısa bir süre herkes birbirine baktı. Kimse cevap vermeyince “Ben gidiyorum. Beraber gideriz,” dedim.

“Teşekkürler abi.”

“Abi,” demesi pek hoşuma gitmese de sesimi çıkarmadım.

Sonunda tren durdu ve koşarcasına trenden inenlerin ardından biz de indik. Hemen kolumdan tuttu. Daha iki adım atmıştık ki tekrar teşekkür etti. Ben karşılık vermeyince durumu anladı. “Sürekli teşekkür etmemden rahatsız oldun galiba.”

“Bilmem, bu kadar teşekkür fazla geldi sanırım. Bu arada abi demene de gerek yok. Yaşıtız muhtemelen.”

“Kusura bakma,” dedi. “Ama insanlardan yardım istemek o kadar zor ki... Çoğu insan karşısında zayıf görünmeyen birini dinlemiyor bile. En fazla elime biraz para sıkıştırıp geçiyorlar. Oysa ben para değil sadece gideceğim yer konusunda yardım istiyorum. O yüzden bu ses tonuyla konuşup sürekli teşekkür ediyorum. Bu şekilde yapınca beni dinleyip yardımcı olanlar çıkıyor.”

“Benimle o şekilde konuşmana gerek yok artık,” dedim. “Bu arada bana sürekli ‘abi’ diyorsun kaç yaşındasın?”

“Otuz yaşındayım.”

Benden neredeyse on yaş büyüktü.

“Ee neden bu yaşa kadar bekledin üniversite için?”

Başladı anlatmaya. Ailesiyle birlikte hayvancılık yapıyorlarmış. İşleri kötüleşince üniversiteye gitmeye karar vermiş. Boş vakitlerinde sınava hazırlanmış. Ayrıca gözleri doğuştan görmüyormuş. Bu yüzden okulda hep sıkıntı yaşamış. Ama azimliymiş ve bu azmiyle çalışıp şu anda adını hatırlayamadığım tarımla ilgili bir bölüm kazanmayı başarmış. Zaten bu tarz bir bölüm istiyormuş çünkü yeşili seviyormuş.

Yeşili daha önce hiç görmemiş birinin yeşili sevmesi garip gelmişti. “Demek yeşili seviyorsun,” cümlesi istemsiz bir şekilde ağızdan çıkıverdi.

“Daha önce hiç yeşili görmemiş birinin onu sevmesi acayip geldi değil mi?”

Tam üzülmesin diye “Hayır,” demek için ağızımı açmışken devam etti:

“Aslında acayip değil. Renklerin sadece görüntüsü yok, yaşattığı duygular da var. Mesela benim için yeşilin en güzel tonu çam ağaçlarıyla dolu bir yerde aldığım derin nefes. O ferahlama duygusu aslında benim için yeşil. Ama çoğu insan elinde olan-

ların derinliklerine inmeye zahmet etmediği için sadece görüntüyle yetinip bu hislere dikkat etmiyor maalesef”

“Ben de renklere bu yönden bakmamıştım hiç,” dedim.

“Ben hemen hemen her rengin tanımını yaptım kendimce. Hissedemediklerimi de abime sorup anlamaya çalıştım.”

“Peki siyahın duygu olarak karşılığı ne sende?”

“Siyah mı?” dedi. “Sen bana yardım etmeseydin muhtemelen şu an siyahı hissedecektim. Siyah, hiç bilmediğin bir yerde kaybolmak gibiymiş. Ne tarafa gideceğini bilemezsin, kimseden yardım da alamazsın, için daralır ya, tam olarak öyle bir duyguymuş. Siyahı abimden tarif etmesini istemiştım. O da böyle tarif etmişti bana.”

“Ben siyahı daha farklı tanımlardım muhtemelen,” dedim.

“Bu duygular insandan insana değişir. Ben abimin anlattığı renkleri bile kendimce yeniden tanımlıyorum.”

“Peki başka sevdiğin bir renk var mı?”

“Mesela mavi de en sevdiğim renklerden. Birkaç kez Samsun’a gittik bizimkilerle. Her gittiğimizde de mutlaka deniz kenarına uğradık. İşte deniz kenarında her oturduğumda hissettim maviyi. Denizden esen serin rüzgârın saçlarımı uçuşturması benim için mavi.”

Bu sohbetin bitmesini istemesem de metro istasyonuna gelmiştik. İçeri girdik. Kolumu bıraktı ve elini uzattı. “Bu arada konuşmaya dalınca tanışamadık. Ben Mesut.”

“Ben de Emre. Memnun oldum.”

“Ben de memnun oldum. Ayrıca yardım ettiğin için çok teşekkür ederim,” dedi. Bu kez teşekkür ederken kullandığı ses tonu normaldi.

“Ne demek, ben de çok teşekkür ederim,” dedim. “Şu kısacık zamanda bana öğrettiğin şeyler inanılmazdı.”

Vedalaşmanın ardından görevlinin yardımıyla içeri doğru ilerlemeye başladı. Gözden kayboluncaya kadar orada bekledim ve sonrasında arkamı dönüp çıkışa yöneldim. Yürürken bir taraftan da düşünüyordum. Şu kısa yürüyüşte duyduklarım hangi renkle ifade edilebilirdi? Cevap sanırım sarıydı.

Yoldan Öte Yoldan Ziyade - Filhakikas

“Nevm” ile “yakaza” arasında bir yerde olan için, uyku ile uyanıklık arası, hiç bitmeyen bir yol. Ne varlığın bir anlamı var ne yokluğun. Belki her ikisi de bir sır saklar; ama gören için. Yunus’u anlatır, “Dertli Dolap” nam bir kitap var, canım Nezihe Araz’ın. O kitapta bahsi geçer: “Sevginin gösterdiği yol, şeksiz şüphesiz, her sefer doğruya çıkar. Ama geç, ama güç!” Eski zamanın İstanbul’unda, “erguvanların kırmızı alevleri tutuşturduğu” zamanlarda, İstanbul’un köylerinden Boğaziçi’ne çıkılan yollarda, yoksullukların sardığı mekânlardan bahsedilir. O zamanları eskitenlerin, o yoksulluktan kurtulmaya güçleri yokken, onca güzelliği yaratması da zannedirim sevgiyledir.

“Korkmuyorum da içim altüst,” der bir kitapta. İnsan, yorgun başını, viran gönlünü ve lüzumlu eşyasını alarak bir başka diyara gitmek istiyor o zaman. “Geçmişinin” içinden çıkamayıp, “şimdisi” ile kavga ederken içinde yalnızlaştığı zaman, yol çare olur sanıyor. Sonra bir yol şarkısı. Ama öyle değil. İçindeki kiri, pası; onca zaman kendiyile gelmiş, sırtında taşıdığı bin bir hatasının hançerlerini atamıyor. Atsa da izi kalıyor. Sırtında hançer izleri ile nefes almak. İz değil, izler. İçinde bir kabarma ama kelimesiz, cümlesiz, tuhaf bir kabarma. Kalbinin üzerinde bir cerahat. Aktıkça akıyor. Ağlamak da çare değil. Ne yol çare ne yolun kenarındaki çiçekler ne de göğün tavanındaki maviler, beyazlar... Yine de yoldan başka çare yok... Neden? Yerleştiğini hiç hissedemeyen için, yolda olmaktan başka çare yok da ondan. Bir yere yerleşmek, bir gönle yerleşmek, bir zamana yerleşmek, bir duaya yerleşmek, bir telaşa yerleşmek, bir hüzne yerleşmek... Hangisi sizin bilmem, ama yerleşmek önemli. Kök salmak. Ait hissetmek. Faust’un “Söyle bana, insanların cehennem dedikleri yer nerede?” diye sorduğu soruya “Göklerin altında,” diye cevap veriyor Mephistophilis. Çünkü kök salamadığı her yer, kendi cehennemi o insanın. Olduğu yerin yabancı, dışardan bakanı, eksik olanı, ecinnilisi. Hep bir hasret, canının içinde gezinip duran. Hasret de nasıl hasret? “Gidip gidip, hep kendinde durduğunu” cinsten. Önü sonu kendine varan hasret, şairin “Gün suya değdi,” dediği zamanda “insanın sesinin kendine bile ulaşmadığı, kendinden yeni bir ölüm” doğurduğu bir his.

Çıktığımız yollar, varmaktan ziyade yapı-

yalnız aldığımız yollar. Etraftaki karanlıkların içinde, insanı deli edecek güzellikte, yıldızların “hevenk hevenk” gökyüzüne asıldığı, samanyolunun insanı masal cennetlerine doğru uçurduğu, aydan süzülen ışığın petekten sızan bala dönüşüp toprağa indiği zamanlarda alınan yolların başka bir lütfü var. Kelimelerin kalbine sırları indiren, geceye de gecenin içinde alınan yollara da hikmetler serpmiş. Düşünüp durduğunuz, “Bu yağmur kanımı boğan bir iplik/Tenimde acısız yatan bir bıçak,” diyenin karanlığında kovamadığımız düşüncelerin, o delilik vehminin suyu, güneşi, toprağı.

Her zaman varmak için yürümediğimiz yolların sonunda, bir dost kapısına açılan yollar da vardır. Çok uzun yollardan gelenlerin, uzak diyarda heybesinde biriktirdikleriyle çıkılan yolları bunlar. Yunus Emre’nin Tapduk Emre’nin kapısından izni verildiği zaman yola düştüğünde kavrulduğu, güneşin mızrak mızrak kumlara saplandığı, cehennemin sanki dünyaya doğru nefes aldığı yollar gibi yollardan sonra... “Ne varlığa sevinürem/Ne yokluğa yerinürem/Aşkın ile avunuram/Bana seni gerek seni,” dediği ve tüm o uzaklardan sonra dostun kapısına döndüğü yollar. Bu yollar, geride bıraktıklarınızdan sonra anlatacaklarınızın bereketlendiği yollar. “Ben seni düşünürdüm, hep seni düşünürdüm,” diye başlayan bir şarkısı olan yollar. Yol şarkısı. Aslında körfezde akşam olan bir zamanı anlatan. “Masmavi bir gökyüzü laciverte dönüp de tepelerin ardından mehtap doğunca, o güzel hatıralar iki damla ayrılık olup da suya dalınca,” diye anlatıyor da karşısındaki ne de “anlat” diyor. Anlat diyor ama kendisinin anlattıklarının tadı çok başka. Derttaş olmakla kalmayıp hâlde olduklarınızla hissedebileceğiniz türden bir hikâyeye. Diğer parçanızın gittiği yolları, gördüğü yeşilleri, duyduğu sesleri duyarsınız, görürsünüz, gidersiniz. Bir kapı eşliğinden geçmişsiniz de sanki üzerinizden bereketli yağmurların sularıyla, bir ferahlık hissiyle yol alırsınız. Kalbinizin üzerindeki cerahati boşaltmak da kolay olur o zaman.

Yol dediğimiz, bir sırlı kapı; hangi yola çıkarırsanız çıkın geri döndüğünüzde aynı kalmazsınız. Bir geri dönüşünüz olmasa bile her geride bıraktığınız yol, başka bir “siz”i de geride bırakır. Bıraktıkça da yüklerinizden kurtulur, kendinizin bir başka zamanına kapı açarsınız.

Bir Akşamüstü Gerçeği - İdris Serhat

“Ben bekliyorum, sen gel!” dedi Hasan.

İşte bu son telefon konuşmamızın son cümlesiydi. Bu sözü duyduğumda hiç düşünmeden, hatta patronuma bile söylemeden direkt evin yolunu tuttum. Bu trafikte otobüsle uğraşmadan, koşmaya yakın bir şekilde Kuğulu’dan Kızılay’a doğru yürümeye başladım. Kaç insana çarptım, kaçına pardon demediğim için ah aldım bilmiyorum. En sonunda metronun turnikelerine geldiğimde fark ettim kalabalığın ne kadar gürültücü olduğunu. İlk gelen trenin en ruhsuz vagonuna atladım hemen. Vagon çocuk ağlamaları ve terli insan vücutlarını bünyesinde barındırmaktan yorulmuş haldeydi. Çantamdan kitabımı çıkarıp başladım okumaya. Her geçen durakta sadece Hasan’ı, onun yanına bir an önce gidebilmeyi düşündüm. Kitap sadece duygularımı örtbas etmem için bana yardımcı olan hilekâr bir denizciydi.

Metrodan indim ve beni tanıyan sokak kedileri eşliğinde eve geldim. Sabah çıkarken melankolik olarak bıraktığım dört duvar sanki Hasan’ın yanına gideceğimi biliyormuş gibi eteklerinde zillerle karşıladı beni. Hemen ufak bir çanta hazırladım. Temiz iç çamaşırı, çorap ve pijama, bir de Hasan’ın sevdiği, Terme’de bulunmayan o sigara. Her şeyin tastamam olduğunu anlayınca arabama atladığım gibi yola çıktım. Ee doksan dokuz yazında bir memurun arabasında bulunur mu benzin? İlk gördüğüm istasyona girip faturalar için cüzdanımın köşesine sakladığım paramla benzin aldım, bir de Hasan’ın sevdiği, Terme’de bulunmayan sigaradan. Tekrar yola çıkıp radyomu TRT’ye ayarladım. Ne kadar şanslıyım ki Türk Halk Müziği sanatçıları eşlik ediyordu bana. İlk çıkan türkünün Samsun yöresinden Terme’den Geçen Irmak oluşu tamamen kaderin bir oyunu olmalıydı. Bir yandan eşlik edip bir yandan emektar arabamın sınırlarını zorluyordum. “Varmak” kelimesi artık gözümde çokça büyümüştü. Düzlükler, tepeler, dağlar

geçiyordum ama hâlâ yaklaşmamıştım bile. Terme sanki gittikçe uzaklaşıyordu. Hangi kasabadan geçsem hepsi Terme'yi kısıkanıyordu. Yollar uzadıkça uzuyor, Hasan gittikçe bir hayale bürünüyordu.

“Benim zamandan öğrendiğim bir ders varsa, zamanın hiç yanılmadığı,” demişti bir keresinde. Bu cümlenin haklılığı ve nahifliği üzerine uzun uzadıya düşünerek arabamı sürüyordum. Havza'yı az geçtikten sonra yağmur yağmaya başladı, giderek hızlanan can sıkıcı bir yağmur. Fakat umurumda olamazdı bu durum. Değil mi ki her geçen kilometre beni biraz daha yaklaşıtıyordu mutluluğa.

İyice yaklaşmıştım Terme'ye. İçim kıpır kıpır, ellerim çocuk heyecanı ile titrek ve gözlerim ziyadesiyle dolu. Maskaram aktı akacaktı. Dilimden onu göreceğim an söyleyeceklerim kendi kendine dökülüyordu. Dikiz aynasına bakarak bu anın provasını yapıyordum.

Bizim mahalleye girdim, tanıdık binalar beni selamlıyordu. Bizim sokağa girdim, tanıdık yüzler bana hem iyi hem kötü anıları anımsatıyordu. Hasan'ın evinin önünde durdum. Ev sanki bana koca bir kucak açmıştı. İndim arabadan, çıkardım topuklu ayakkabılarımı, usulca yaklaşırken “Nazlı,” dedim kendi kendime, “On yedi yıldır beklediğin an geldi.” Bu basit gibi görünen cümle aslında hayatımda en çok beklediğim hayalin özeti idi. Kapıyı birkaç kez çaldım açan olmadı, seslendim kimse ses vermedi. Biraz ittirince kapının aralandığını gördüm. Az daha zorladım girdim içeri. “Hasan,” dedim duymadı, “Hasan, ben geldim,” dedim cevap vermedi. Dolaştım tüm odaları çaresizce, çaresizliğimi kanıksayarak, kimse yoktu. Oturdum giriş kapısının eşiğine, yaktım Hasan'ın sevdiği sigaradan. Çektim içime dumanını, ciğerime değil kalbime. Yine de mutluydum bu akşamüstü. Ve dilimde Hasan'ın sevdiği şair;

Şimdi gemiler geçer uzaklardan

Gönlüm güvertelerde sereserpedir.

Işık geceler, saz sesleri, peynir ekmek

Ne biletim, ne param, ne dostum var

Pır pır eder yüreğim bakındıkça...

-Uyan Turgut'um, garibim uyan

Bura Terme'dir.

Terme köprüsünden kamyonlar geçer,

Irgatlar üç orada, beş burada konuşurlar

Bir gece başlar, yarı siyah, yarı kırmızı

Cigaramı yakar, evime dönerim...

-Gidin gemiler, gidin

Vardığımız yerlere selâm edin

Gün olur bütün kaygılardan uzak

Ben de gelirim...

Sevgili için gidilen yol, sevgiliye kavuşmaktan neden daha az mutlu etsin ki beni?

Sevgili Derin - Simay Kurtoglu

Sevgili Derin, bu mektup hayat yolcuğu sırrını kendi çapında çözen, hayatla şahsına münhasır bir şekilde dost olmaya çalışan, masallara inanan, ruhu kitaplara ait olan teyzenin sana küçük bir hatırası. Yolunda yer alan sokak lambalarının en az birine ışık takıp yolunu aydınlatması dileğiyle...

Sevgili kızım, ben bir kız çocuğu iken yolumun aydınlatılmasına çok ihtiyacım vardı. Işığın dahi nasıl yandığını kavrayamıyor, çıkmaz bir yolda oturuyor gibi hissediyordum. Yürüdüğüm yolun sokak lambalarına ışıkları annen taktı, yolumu aydınlattı. Annen bana ışık oldu. Şimdi ben ışık olan bir kız çocuğunun hayatta daha az yorulması için ışık olacağım.

Dünyadaki ilk gününü hatırlıyorum Derin. Sahiden en uzun gündüzü yaşatan günde bize en uzun gün ışığını yaşattın. Gök gürültülü sağanak yağışın ardından, hastanenin yağmur damlalı penceresinden gün ışıkları gözüme doğru süzülüp gözümü kamaştırmaya başlamıştı. Saat 6.28... Derin dünyaya geldi. Dünya artık Derin'le dönüyor. En parlak gün ışığı güneşten ayrılıp dünyada bağımsızlığını ilan ederek parlamaya ve göz kamaştırmaya başladı.

Sevgili Derin, hayat upuzun geri dönüşü olmayan ve daima ileriye akan bir yol. Bu yolda cam kırıkları, büyük ulu ağaçlar, rengârenk çiçekler, gözünden yağın yağmurlar, gülüşünden süzülen gün ışıkları, bazen şiddetli kar fırtınaları, hiç sabah olmayacakmış gibi gelen karanlıklar ve daha nice duygu değişimleri olacak. Yürüdüğün yolu hep farklı gözle göreceksin, hep farklı şekilde yorumlayacaksın. Yolun bir kısmında sana eşlik etmek isteyen insanlar olacak, yol onlarla güzelleşecek veya onlarla çıkmaza girecek. Vazgeçip yolun bir kısmında yalnız olmak isteyeceksin, bir kısmında yürüyeceksin, bir kısmında koşar adım gideceksin. Bazen en güzel şarkıyla dans edeceksin, bazen yerinde sayacaksın. Kendi yolunda duygularını istediğin gibi yaşayarak kendine bir hayat çizeceksin. Boş bir tuvali önüne alıp dilediğin renkleri tuvaline çarpacaksın. İstediyin boyalarla istediğin bir resim yaratacağısın. Resmin bazen kötü olacak, bazen boyları birbirine karıştırıp doğru rengi bulamayacağını ama bazen de şaheserler yaratacağısın.

Bu yolculukta her an yeni şeyler öğreneceksin. Bir şeyler öğrenmediğin gün telaşlan kızım. Hayat öğrenerek ilerleyebileceğin bir yol. Yolun geriye doğru akması seni korkutmasın, bu doğuştan ileriye gidecek bir cesarete sahip olduğunu gösterir. Yolun yürüdükçe, ilerledikçe güzelleşeceğini, anlam kazanacağını; bu yolun insana bıkkınlık verecek kadar uzun olmadığını, hayatın çok kısa olduğunu ve şimdiden başka zaman olmadığını fark et kızım. Her

anına kahkahayı, huzurunu ve sevgini sığdır. Bundan milyonlarca yıl önce tekerlek bulunmamıştı, elektrik, yazı yoktu ama sevgi vardı. Sev... Gönlünün alabilirdiğince sev. Sevgi mübalağa sanattır. Sanata yakışır davran. Unutma, bir insanı sevmekle başlayacak her şey ve her şeye rağmen dünyayı güzellik kurtaracak! Sait Faik okumanı öneririm. Okuyacak çok şey öğreneceğim sana. Çünkü okumadan hayal kuramazsın, çünkü okumadan göremezsin asıl görmeyen gerekeni.

Sanatın bir dalıyla mutlaka ilgilen. Tiyatroya git, hatta sahneye çık ve kendi benliğini askıya asar gibi başka bir dünyada başka biri ol. Büyülü dünyayı fark et. Mutlaka bir enstrüman çalmayı öğren. Günlük tut, her gününü kalbinden geçen cümlelerle anlat. Bolca kitap oku. Şairlerimizi bil, şiirlerde kaybol. Tarih oku. Geçmişini bil. Yeşilçam filmleri izle. O filmlerde ailenin, dostluğun, sevginin en masum, en temiz halini bulacaksın. Sahiden iyi insanın nasıl olduğunu göreceksin. Her tarzdan müzik dinle, şarkı söyle, dil öğren. Anadilin gibi konuştuğun bir dil daha öğren. Hayatın şifresi, öğrenmek kızım. Her gün bir önceki günden daha çok biliyor ol. Öğrendikçe benliğin başkalaşacak ve dünyanın değişimini anlayarak, hissederek yola devam edeceksin.

Sevgili Derin, güçlü olman lazım. Eğer böyle her şeyi sevip, nezaketle dünyada var olacaksın güçlü olman lazım. Güçlü ol! Kibarlığından, samimiyetinden, asaletinden ödün verme. Hayata hep yeniden başlayacak cesaretin olsun. Her düştüğünde yerden bir çiçek alıp ilerlemeye devam et. Durma Derin ve

sessizce hiçbir şeyi kabullenme. Gerekirse yeri yerinden oynat öyle kabullen. Büyük babaannen “İnsan yeri geldiğinde gülden narin, yeri geldiğinde taştan sert olur,” derdi. Büyük babaannene kulak ver.

Sevgili Derin, hata yapmaktan korkma. Hayat deneme yanılma metoduyla ilerleyebileceğin bir yol. Bir Şaman inanışına göre ders, öğrenene kadar devam eder. Hatalarından dersler çıkar, onları anla ve aynı hataya düşme, dersi iyi öğren kızım.

Her şeyden önce aile gelir bu hayatta, bunu sakın unutma. Para kazanılır. Okuyup bir mesleğin olursa ve içinde çalışma azmin; o para elbet kazanılır. Ama aile kazanılmaz. Aile şanstır. Ve inan Derin, sen de en az benim kadar şanslısın aile mevzunda.

Kendini hayat koşuşturmacasında unutma, gökyüzüne bakmayı ihmal etme, yeteneklerini kullanmayı erteleme, inandığın hayallerinin peşinden koş. Etrafın ne dediğine aldırmandan değerlerine, inandıklarına sahip çık. Yapmak istemediğin hiçbir şeyi yapma. Çünkü “Dünyanın en zor hissi, kendini ait hissetmediğin bir yerde bulunma zorunluluğudur.” (Dostoyevski okumanı öneririm.) İstemediğin bir yerde bulunarak ruhuna ihanet etme. Duygularına ket vurma, hevesini kırmalarına izin verme. O güzel kalbin bir şeye heveslendiyse dolu dolu yaşa. İstemediğin bir duyguya bürünme, duygularını azaltma, kızgınsan kız, sonraya saklama. Sonraya saklarsan içinde birikir kızım ve insanın içinin dolması ruhunun enerjisini azaltır, seni ağırlaştırır. Kendi yükünü artırma.

Ye, iç, gez, çok yer gez, her şehrin müzesini gez, ülkeler gör sayısızca, gençliğin tadını çıkar. Eğlen kızım. Suyunu çıkarana kadar, abartana kadar eğlen. Çünkü hayat bir anlıktır ve şimdiden başka zaman yoktur. Ruhunun bir tarafı hep çocuk kalsın. Küçük bir sır, hayatın boyunca büyük olacaksın ancak çok kısa bir süre çocuk kalacaksın. Çocukluğu uzat. Uzatabildiğin kadar uzat. Hayatla oyunumu böyle kurmuştum. Geriye dönüp bakınca oyunu iyi kurduğumu, iyi ki kurduğumu görüyorum.

İnsanlardan bir şey bekleme güzel kızım. Evet zor, çünkü insan bekler, çünkü insan ister. İnsan beklemek ve istemek üzerine programlanmış bir tür. Şunu unutma bir insan bir şey yapmak isterse yapar, senin beklentin olsa da olmasa da yapar. Bazı durumların ve olayların yönetimi senin elinde oluyor. Shakespeare (Olağanüstü bir yazar. Sonelerini mutlaka okumalısın.), “Beklenti daima yaralar,” der. Kendini yaralama. Ben de çok şey bekledim Derin, çok şey istedim. Sonra kendime bir hayal dünyası

yarattım, yazmaya başladım ve yaşanmayan hayattan intikam aldım.

Hayatta yaptığın şeylerin arkasında dur. Sonucu iyi de olsa kötü de olsa arkasında dur. Arkasından durmayacağı şeyler yapma. Özür dilemeyi bil. Sevgili Derin, aile mevzu bahis ise haklılığın önemli olmadığını fark et. Eğer bir gün kalbin, ruh eşini bulursa bu onun için de geçerli. Hayatın kavga etmekten çok daha ileride olduğunu gör. Seni seven, sana değer veren insanları üzme.

Korkma... Yeni bir şeye başlamaktan, alışkanlıkları değiştirmekten, gitmekten, kalmaktan, vazgeçmekten korkma. Her yenilgide yeniden doğ. Sen her nereyeysen, olduğun yeri bir masal dünyasına, bir hayal rüyasına çevir.

Kibirli olma. Gauss’un yanında bir hiç olduğumuzu unutma. Oğuz Atay hep böyle derdi. Oğuz Atay’ı bil kızım. Oğuz Atay, yazma mevzuunda yolunu aydınlatan bir yazardı. Onu oku, onu anla.

Hayatla mücadeleye girme, onunla eğlenceli bir oyun kur ve dost ol. Gerçekleşmeyen hayallerinin hep bir sebebi vardır. O yüzden bolca hayal kur. Bir hayalin olmazsa diğeri olur. Umutsuz bir çaresizliğe düşme. Her şeyin sonunda olması gereken ne ise o olur. Dünya sana senin hayal edemeyeceğin sürprizleri yaşatmakta ustadır. Kendine güven, hayallerine güven, inandıklarına güven ve çabala.

Güvenilir ol ama güvenmek için acele etme. Sen huzurlu bir hayatta şüphe duymadan yaşamayı hak ediyorsun. Rahatını bozacak insanları alma çiçekli hayatına.

Gözyaşlarınla yüzünü sulama Derin. Dert ettiğimiz çoğu şeyi benliğimizin abarttığını görmeye çalış. Hayata gülen gözlerle bak, yoluna iyi insanlar çıksın, hissini kuvvetli olsun, yanlış bir şey gördüğünde ya müdahale et ya da git. Ama asla kalma. İçin bir konuda rahat etmiyorsa, “İçimin bir bildiği var,” de ve ona kulak ver. Her zaman temkinli ol, kadın olmak yaşadığımız coğrafyada ne yazık ki çok zor.

Benliğine uymayan kurallara karşı çık, insanların sana bir şey dayatmasına izin verme. Hayatı kendi kalbinin ve aklının bildiği şekilde yaşa. Bir başkasının istediği şekilde değil. Burada aile üyelerinden bahsetmiyorum. Aile üyelerine her zaman kulak ver, bizi dinle ve anla. Bizim kalbimize ve aklımıza bak sonra kendi mantığından geçir. Bizim tek amacımız senin yolunu aydınlatmak, unutma.

Sevgili Derin, hayat yolculuğunda yer alan sokak lambalarının umarım en azından birini aydınlatabilirim. Uzun hayat yolculuğunda yolunun pamuklardan geçmesi dileğiyle...

Seyir Defterimde Lir Kuşları - Mustafa Aslan

Yollara düşer yaralı kanatların
Özgürlük seçiyorum serenlere
Gidiyorum mahzeninden
Gri mercanlar bağıyorum
Seyir defterimde lir kuşları...

Zelil olmuşum tümcelerinde
Vuruyorum kırık bir zamansızlığa
Puslu gölgeler yiyorum,
Adsız denizler çiziyorum kör kuyularına,
Beyaza çalan gün batımlarında

Ateşimi çalmış Prometheus
Uçmağa varmış soluk düşüşlerim
Susamışım gün döken alazlara
İçiyorum rüzgârından
Esiriyim tumturaklı bensiz bir çağın!

Metcezirler suspus gökyüzünde
Tutunuyorum yekpare budanmış ömürlere
Bilirdim bercesteleri,
Ezilirdim oyunlarına,
Gayr-ı mütenâhi kış uykularında
Gayr-ı mütenâhi kış uykularında!

*Zelil: küçük ve aşağı görülen, aşağılanan, horlanan

*Alaz: alev

*Uçmağa varmak: Eski Türkçede cennete varmak/ Türk mitolojisinde ölüp cennete gitmek

*Tumturaklı: (söz ve anlatım için) anlama bir şey katmayan ama kulağa hoş gelen, gösterişli

*Berceste: bir şiirdeki en güzel dize ya da beyit

*Gayr-ı mütenâhi: sonsuz, nihayet bulmaz, bitmez

Muzlu Puding - İki Öpücükli Adam

Basılmamış kitapları vardı hayatın. İşte ben o tozlu raflarda kendime ait cümleler arıyordum. Lakin yazdıklarım hiçbir zaman tatmin etmiyordu. Bana kalırsa hepsi saçmalıklar silsilesiydi. O kadar kendimle yaşıyordum ki bazen kendi varlığımdan rahatsızlık duyuyordum. Olabildiğince uyuyordum. Bütün yazdığım öykülerde kendime rastlıyordum. Oysa sahte arkadaşlardan kendimden kaçma biçimimdi yazmak. Bu aralar tek tesellim uykuya dalmaktı. Kaç cilt uyumuştum bilmiyorum. Kaç film kopyası tüketmişim rüyalarımda. Kemiklerim sızlayana kadar uyumuştum. Odamdan dışarı pek çıkmıyordum. İnsan odasından çıkınca, hele de evi geniş olunca daha bir tek başına hissediyordu kendini. Bu aralar hep o iğrenç müzik sesine uyanıyorum. Pencerenin tam karşısındaki dükkândan gelen o müzik sesine... Enstrüman kullanılmadan bilgisayar programlarında üretilen ve ilköğretime giden çocuklarımızın bile rahatlıkla üretebileceği o arabesk sözler... Sonuna kadar açmıştı müziğin sesini! Pazar günlerinde bile arabasını temizliyordu ve yine o iğrenç müziğin sesini açmıştı. Benim aylardır beklediğim tenis karşılaşmasının en kritik puanları oynanıyordu o gün. Baskının iyice yükseldiği final setinin on beşinci oyununda servis kırarak 8-7 öne geçen Federer, kendi servis oyununda 2 maç puanından faydalanamadı ve Djokovic sette durumu eşitlemişti. Sanki Federer de maçın sonunda bu müzikten etkilenmişti ki Federer kaybetmişti. Canım çok sıkıldı! Kavga etmek için dışarı çıktım ama ne yazık ki adamı bulamadım.

Kavga etmek yerine arka odaya taşınmaya karar verdim. Hayatımın ikinci perdesinin başladığını hissediyordum. O harika müziğin sesiyle uyandım bu sabah. Oyalanmadan kalktım. Karşı pencereden geliyordu müzik. Müziğin bende uyandırdığı o harika duygularla güzel bir kahvaltı hazırladım kendime. Ruhumu sarsan bu melodilerin bana yaşama sevinci verdiğini hissetmişim. Yaklaşık bir haftadır her sabah erken kalkıyordum. Melodiler yağmuru çağırıyordu. Bir sigara yakıp pencerenin dibine yaklaşıyorum. Yağmuru ve karşı pencereyi seyrediyorum. Çamaşır iplerine asılmış o şahane kadın giysilerinin rüzgârla dans edişine tanık oluyorum. Böylesine güzel bir müzik zevkine sahip olan o kadınla tanışmalıyım diye düşündüm. Üzerime düzgün bir şeyler

giyerek bugünün güzel bir gün olacağını hayal ettim. Arka odamın penceresi bu sabah sessizdi. O iğrenç herif mesaisine başlamamıştı demek ki. Heyecanla dışarı çıktım. Kapıyı çalacaktım fakat ne söyleyeceğime dair hiçbir fikrim yoktu. Beni nelerin beklediğini bilmiyordum. Kapıyı çalabilmek için bir neden bulmalıyordum ve ilk aklıma geleni yaptım. Önce bir sopa buldum, kadının çamaşırlarından birini indirdim asılı olduğu yerden. Çamaşırınız düşmüş diyerek kapıyı çalmaya karar verdim. Yavaş adımlarla merdivenleri çıkmaya başladım. Kapıya yaklaştıkça o iğrenç müziğin sesi tekrar kulağımda çınlamaya başladı. Bu mümkün olamazdı! Karşı daire olduğunu düşünerek zili çaldım. Kapıyı açan yaşlı bir teyzeydi. Şaşkınlığın yarattığı o şokla çamaşırı teyzeye uzattım. Yanlış dairenin zilini çaldığımı ve bu çamaşırın karşı daireye ait olabileceğini söyledi. Tekrar diğer daireye yönelip kapıyı çaldım. Bangır bangır yine o iğrenç müziğin sesi karşıladı beni fakat kapıyı aralayan dünyanın en hoş, en nazik kadınıydı.

- İyi günler, kime bakmıştınız, dedi kadın.

- İyi günler ben şey, komşunuzum, dedim.

Heyecandan biraz kekelemiştim ki kadın tekrar söze girdi:

- Şey hmm, müziğin sesi yüksek değil mi, dedi.

İçeriden bir erkek sesi geldi;

- Hayatım kim geldi, dedi. Sonra kapıya çıktı.

Hayatın tokatları seri biçimde yüreğimde patlıyordu! Çünkü her sabah arka odamın penceresine bakan dükkânın sahibiydi o adam!..

- Elbisenizi düşürmüş olabilir misiniz, dedim. Elbiseyi alıp teşekkür ettiler ve bir de muzlu puding ikram ettiler. Kapıyı kapatmışlardı. Bense bütün şaşkınlığın yarattığı o şokla kala kaldım. Bir süre daha sesleri bana gelmeye devam etmişti. Kadın, adamın bu iğrenç müziğinden bıktığını söyledi gülerek! Adamsa kadının klasik müziğinden hoşlanmadığını ve uykusunu getirdiğini söyledi alaycı bir ses tonuyla. Elimde muzlu pudingle merdivende oturup bari çikolatalı olsaydı diye geçirdim içimden. Çünkü muzlu puding hiç sevmem ben.

Sahil Kenarındaki Kayalığın Üzerinde - Antropolog

Yine o günlerden biri,
Yine zaman önce çok hızlı akıyor,
Sonra çok yavaş.
Bilirsiniz, önce kahkahalar ve o eğlence,
Neşe adeta akrebi ve yelkovanı ittiriyor,
Kucaklaşmalar, öpüşmeler ve sonunda ayrılık.

Zaman, zaman yavaşladı,
Sahil kenarındaki kayalığın üzerine çıktım yine,
Bacaklarımı sakın bir şarkının melodisi gibi ağır ağır sallıyorum,
Adalar, kuşlar, birkaç bulutla süslenmiş ve binalarla kirlenmemiş o koca gökyüzü,
Ve bir başka mavi, deniz...
Bir veda ve sonra bana kalan mavi,
Sonsuz gibi adeta, ucu bucağı görünmeyen,
Gökyüzü ve deniz,
Sonsuz gibi adeta,
Çoktan vedalaştığımız âşıklarımız gibi.

Zaman yavaşladı ve maviliklere bakıyorum bir başıma,
Sanırım kendime karşı tamamen dürüst olabilirim,
Başlıyorum.

Yirmi yedi yaşında doğdum ben,
Artık rol yapmıyorum, -miş gibi davranmıyorum.
İşim bitti maskelerle, sadece kendim oluyorum.
Biriyle birlikte olmanın düşüncesi bile korkutucu geliyor bir süredir,
Bütün o taktikler, stratejiler,
Hükmedebilmek için öğrenme arzusu,
Aşktan değil kontrol etme isteğinden doğan sorular,
Bir savaştan farkı yok.

Çoğu ilişkinin temelinde sevgi ya da aşk yatmıyor üstelik,
Saçma sapan bir tamamlanmış olma hissi yaşamak istiyor insanlar,
Toplumun karşısına eksik çıkmak istemiyorlar ve her şeyi örtüyor bir ilişki yaşıyor olmak.
Öyle ya sevilemez eksik yahut kusurlu olanlar,
Kim satın alır bozuk bir saati veya çürük bir elmayı sahiden?

Zamandan ve rol yapmaktan bahsetmişken,
Zamanın mühendisliğine saygı duyuyorum.
Aslında ne diyeceğim, samimi olmaktan bahsetmiştik ya,
Zamanın mühendisliğine aşığım,
Gerçekten.

İyi bir maskeyi herkes satın alabilir ancak o eşsiz hataları ve yara izlerini sadece zaman yaratabilir.

Maviliklere hücum eden kuşlar dikkatimi dağıttığı anda kendimi tuhaf hissettim,
Burada ne yapıyorum sahiden?
Sıradan yerlere rengârenk masallar yazarken,
Nasıl oldu da rengârenk yerlerde sıradan anlar yaşamaya başladım?
Yeni bir gün ancak yeni bir tat alamıyorum,
Eskinin gölgesine uyandığımın farkındayım.

Bu beni mahvediyor.
Yenildim, farkındayım,
Ancak şunu da biliyorum ki, en büyük muzafferler en iyi yenilenlerdir.
Ders alıyorum,
Ders almaya çalışıyorum.

Ancak şunun da farkındayım,
Seni beklemez hayat,
Bazen sadece yıkılır dünya,
Ve yeniden kurulur.

Sıfırdan,
İltimas geçmez hayat.
Geriye dönemem hatta,
Geriye bakamam da,
Çünkü biliyorum, artık biraz biliyorum kendimi,
Biraz öğreniyorum hayatı.

Çok sevdiğim bir sanatçının sözlerinin yaşındaydım ben:
“Güzel bir aşk hikâyesinin kötü gitmesini önlemek için belki de çok gencim”
Artık benim de söyleyecek birkaç sözüm var:

Geçmişteki yaşanmışlıklar için bugün mutlu olamazsın ancak pişmanlık çoğu zaman geçmişle kol kola yürür.

Bu güzel, samimi sohbet ve bütün hüznlerim,
Bütün pişmanlıklarım...
Manası nedir sahiden?
Kimse görmez ağlayan balığın gözyaşlarını,
Kördür insanoğlu başkalarının dertlerine.
Dedim ya birkaç satır, birkaç dize, ya da birkaç her neyse öncesinde,
Anlamak için dinlemiyoruz artık,
Daha da kötüsü,
Makineleşiyoruz.

Anlamlar ve duygulardan mı oluşuyoruz hâlâ sahiden?
Zamanın bir noktasında bir savaş verildi ve saniyeler sürdü,
Kaybedilenlerin farkında dahi olmadık.
Şu saçmalığa bak,
Teknolojimiz gün geçtikçe hassaslaşıyor,
Bize eş bulan algoritmalara sahip yazılımlarımız,
Yemeği hangi sıcaklıkta bizden iyi yapacağını bilen fırınlarımız,
Öğrenebilen makinelerimiz ve düşünebilen yapay zekâlarımız var.
Madalyonun diğer yüzünde de bizler varız,
Bugünden yarına yaşarken sadece kendini düşünen ve sadece yapan,
Hassasiyetini kaybeden bizler.
Teknolojimiz insanlaşırken,
Bizler “makineleşiyoruz”.

Makineleştik, değiştik ve gerçekten bundan huzursuzum.
Şuraya bakar mısın, sıcak bir yaz akşamında,
Güneşin ve ufuk çizgisinin öpüştüğü bir günbatımı esnasında nelerden bahsediyorum.
Tüm karamsarlığımın yanı sıra,
Şöyle bir düşünceye de sahibim:

Bazı şeyleri ıskalamak ve nasıl olurdu diye hayal kurmak da güzeldir - çoğu zaman hayaller, gerçeklerden daha tatlıdır.

Bacaklarım uyuştu,
Bu demektir ki makineleşiyor olsam da hâlâ bir parçam insan.
Bütün bu sızlanmalarım neden bilmiyorum aslında.
Nihayetinde eskiden konuşmadan anlaşabiliyorduk,
Tek bir kişiydik.
Şimdi konuşsak dahi anlaşamıyoruz, iki kişi dahi değiliz,
Milyonlarca paramparça kişiden oluşuyoruz.

Son: Güneş öper ufuk çizgisini ve kol kola girip yürümeye başlarlar.
Gerçekçi son: Yazacak başka bir şeyim kalmadığı için son noktayı koyarım.

Kulak Misafiri - Ece Eşiköy

Bir oralet de ben isteyince şaşırıldı. Bir hayal kırıklığı sardı yüzünü. Beşinci gün de mi tutturamamıştı kıvamını? Mahcup görünüyordu. Buna rağmen çekinmeyip “Yine mi yakmışım?” diye sordu. “Yok, bugün çocuklara özendim!” dedim başımla onları işaret edip gülümseyerek.

Tam dört sabah bana filtre kahve yapmış, dördünü de yakmıştı. Bense şikâyet etmeyerek boğazımdan geçtiğince içmiştim. Kabalığa lüzum yoktu! Nihayetinde filtre kahveyi bu köy yerinin ortasında ilk kez benim için yapmıştı.

Çocuklara özendiğimi duyunca rahatladı. Dudakları yanaklarına doğru gerilmiş, gözleri hafif kısılınca elmacık kemiklerinin yukarısında kalan kırışıkları belirginleşmişti. Başını hafif öne eğerek siparişimi aldıktan sonra ocağın yanına döndü. Kuşları dinlemeye başladım onun ardından. Nasıl tizdi çığlıkları! Ne anlatıyorlardı? İçeriden gelen bağlama sesi hepsini susturmaya yetti. Hafsa, milattan kalma teybine bir kaset koymuştu yine. Ezandan ezana kapatıyordu müziği. Sesini yükseltiyor, alçaltıyor ama akşam olduğunda kapıyı kilitleyene kadar susturuyordu. Tek kendi yöresinin şarkıları değildi teypte

dönen. Mesela o an Zülfü Livaneli'nin Güneş Topla Benim İçin'i çalınıyordu.

Çaprazımda duran iki adamdan biri -ki o kasaptı, diğeri manav- “Çocukken ne özenirdim şu bağlamaya! Tıngır tıngır ne güzel çalıyor adam!” dedi imrenerek.

“E çocukken olmamış madem, şimdi öğren!”

Manav öyle güçlü söylemişti ki bunu, bende bile bağlama çalma isteği uyandırmıştı. Şimdiye kadar aklımın ucundan geçmese de bugünden sonra neden olmasın, diye geçirdim aklımdan. Kendi kendime güldüm sonra. Tabii ki bu olmayacaktı çünkü hevesim yoktu. Yakın zamandaki planlarıma dâhil değildi bağlama çalmak. Fakat bu, manavdan bana geçen gücü sevmediğim anlamına gelmezdi.

“O zaman yapamadıysan bu zaman yaparsın!”

Zamanın bilincinde olduktan sonra olmayacak, öldürülmeyecek iş yoktu. Kasap olur mu, olmaz mı, diye mırın kırın etse de belliydi hâlinden, ikna olmamış değildi.

“Merkeze indiğimde bir bakarım. Bizim Şa-dan var ya, bakar icabına.”

Manav “Tabii ya!” diyerek arka çıkmıştı kasaba. Şadan’ı hiç tanımadım. Demek ki bu işlerle alakalı biriydi. Bu arada bizim oraletler çoktan gelmiş, içmeye başlamıştık. Çocuklardan birininki limonlu, diğerininki portakallıydı. Duvar dibindeki masada oturmuş, sapan yarışı organize ediyorlardı.

Cengiz ayağını kirdiği için gelemeyecekmiş. Salih’i mutlaka onların takımına almalıymış. İçlerindeki en iyi nişancı oymuş çünkü. Alpaslan’ı diğer ekibe vereceklermiş. Portakallı oralet içen çocuk onu sevmiyormuş. Nermin’se kuru fasulye olacakmış. Küçük olduğu için, bir de kız...

Limonlu itiraz etti portakallıya: “Küçük ama güçlü o da!”

“Yine kabul etmez, görürsün! On saat onu ikna etmeye çalışırız. Sonra bir de mızıkçılık yapar, bozar oyunu!” diye karşılık verirken portakallı, biraz abartıyor gibiydi.

Benim oraletim de portakallıydı. Bir yandan kokusunu içime çekiyor, içiyor, bir yandan çocukları dinliyordum. İster istemez gülümsetiyordu halleri. Ne çok gülmüştüm bu köye geldiğimden beri! İnsana, hayata, hayal kırıklarına, sevince, gözyaşlarına... Ben, en çok böyle gülmeyi sevmiştim zamana.

Çocuklar heyecanlarının dozunu artırarak devam ediyorlardı planlarına. Kasap ve manav kalkmışlardı. Gidip çıraklarına emanet ettikleri dükkanlarının başında duracaklardı. Hafsa da kapıya yaslanmış, yola dikmişti gözünü. Gözüm kol saatime ilişince fark ettim yaklaşmakta olan minibüsü.

“Selametle, Hacer yenge ile Firuzan ablaya selamlar...”

Yolcu ederken kasapla manavı, artık gözü karşıdaki duraktaydı. Durak dediğimse, bir tabela asmışlar duvara: DURAK. Beyaz bir levhanın üzerine siyah boya ile boyanmış. Tabelanın hemen aşağısına, duvarın dibine bir bank koyulmuş. Köyün bağlı olduğu belediyenin adı yazılı üzerinde...

Geçti minibüs, ardında sadece toprak yolun tozunu bırakarak. Durmadı. İki gün önce durmuştu. Hoş, Hafsa’nın beklediği değildi o gün de minibüsten inen. Bir derin nefes verip göğsünde sınımsız bağladığı kollarını iki yanına düşürdü usulca, sonra içeri girdi. “Şu dağlarda kar olsaydım,” diyordu teypteki. Çocuklar da toza çevirmişlerdi kafalarını. Kasapla manav Hafsa’nın ardından bakarken birbirlerine yönelttiler bakışlarını. “Zavallı, çaresiz,” der gibi iki yana salladılar başlarını. Bir el işaretiyle selamlayarak beni ve çocukları adım adım uzaklaştılar kahvehaneden.

“Hadi, hadi geç kalacağız!” diyerek yerinden kalktı limonlu. Son yudumunu ayakta içip bardağını masaya bıraktı. Portakallı da onunla ayaklanıp aynı şekilde bitirdi oraletini. Minibüsün toza kattığı yoldan arkalarına bakmadan koşarcasına gittiler.

Sıcak kokuyordu ortalık, toprak kokuyordu. Yaşamak çabası, yol yorgunluğu tütüyordu buram buram.

Pencerenin demir parmaklıklarının orada duran tepsiyi aldım ve kasapla manavın kahve fincanlarını, çocuklarla benim bardaklarımızı tepsiye koyup içeri geçtim. Ocağın yanındaki masada oturuyordu Hafsa. Biraz önce çocuklar, onu oyun dışı bırakmışlardı da arkadaşlarına küsmüş gibiydi. Teypte aynı türkü devam ediyordu. Tezgâha bıraktım tepsiyi. Hafsa’nın karşısındaki sandalyeyi çekip oturdum.

“Küsme!” dedim sessize daha yakın bir tonla. Gücsüz görünmek istemediği belliydi ama başarmadığı da gerçektir.

“Yok, küs değilim ki...”

Sesi çekingen, tavrı düpedüz küskündü.

“Gelmedi bu sabah da.”

Minibüs günde üç kere geçiyordu köyden. Saatleri üç dakika ya oynar ya oynamazdı köylülerin söylediklerine göre. Yirmi yıldan fazla zamandır onun yollarını gözlüyordu Hafsa. Yollar, araçlar yenilenmiş, şoförler değişmişti de onun yazgısı aynı kalmıştı hep.

O duraktan ilk olarak askere yolcu etmişti Kahraman’ı. On sekizlerine ancak varmışlardı. Dönüşünü beklemişti babasına yardım ederken, o günkü gibi kapıya yaslayıp sırtını. Babasından kalmıştı kahvehane Hafsa’ya. Bir kardeşi olmadığından babasının varı yoğu onun olmuştu. O da çiçek gibi işletmişti dükkanlarını.

İzine geldiğinde Kahraman, aynı kapının eşliğinde hayaller kurmuşlardı birlikte. Askerden dönünce birlikte gideceklerdi büyük şehre. Dükkânın kirasını alacaklardı. Elektrik işlerinden, makineden, motordan anlayan Kahraman, koca yerde illaki iş bulurdu. Hem liseyi, üniversiteyi açıktan okumak bile mümkündü orada. Ortaokula kadar okumuştu ikisi de. İçlerinde kalmamış değildi üniversite okumak, “büyük adam” olmak. Hafsa öğretmen olmak ama sonra köyüne dönüp oradaki okulda öğretmenlik yapmak istiyordu. Kendi okuduğu okulda. Kahvehanenin bir duvarını boydan boya kitaplıkla, kitaplarla donatmak istiyordu. Daha canlı bir yer olsun istiyordu orası. Sıradan bir kahvehaneydi sonuçta.

Arada düğün, nişan yapılan; kadınların dedikodu yapmaya toplandığı, adamların çaylarını, kahvelerini içtiği, sevdalılarının bulunduğu, gençlerin tavla, okey oynadığı alelade bir yer. Kitap okusunlar istiyordu Hafsa. Her yaştan komşuları, büyükleri, küçükleri, akranları toplansın, okusun istiyordu. Büyük şehirde kazanıp, dönüp kendi küçük dünyalarında gerçekleştireceklerdi önünde sonunda düşlerini. Olmamıştı ama öyle. Görünen o ki olmayacaktı da. Kahraman, Hafsa'nın düşlerinin katili olmuştu. Dönmüştü askerden.

"Ben bir yeri yurdu, işi gücü ayarlayayım, sonra alırım seni yanıma. Hem gelirim, önce evleniriz sizin dükkânda. Eşi, dostu oralara taşımak zor olur. Usulünce burada yaparız düğünümüzü, eğlencemizi. Basar gideriz sonraki gün de."

Dönmemişti gittiği yerden. Çok sonra haberini almışlardı. Orada kendi işini kurmuş, evlenmişti.

Hafsa beşinci gündür papağan gibi tekrarlıyordu: "Geleceğim, dedi ama!" "Gelir! Akşam gelir, yarın gelir! Gelir!"

Keşke seni ikna etmek mümkün olsaydı Hafsa!

Güldü yüzüme. Bir şey olmamış gibi toparladı kendini. Bu nasıl bir güçtü? Ummaktan hiç bu kadar korkmamıştım. Bu nasıl bir umuttu? Her gün tekerrür ediyordu Hafsa'nın hayatında.

"Sen de yolcusun demek yarın," dedi sevgi dolu bakışları, yüreğindeki yumuşacık misafirperverlikle. Başımı salladım evet anlamında gülümseyerek. Acı doluydu şüphesiz benim bakışlarım. Ben gülümseyişlerin, insanın kalbine ok olup saplananlarını hiç sevmemiştim. Kaniyordu içim...

"Sana son bir kahve yapayım mı?" diye sordu.

"Yap, lütfen."

Kırtığı gözleriyle anlaştık. Ocağa giderken konuşmaya devam etti.

"Kusura bakma, hep acı acı içirdim sana."

"Yok, acısı güzel zaten kahvenin. Kusur saymadım merak etme!"

"Sen şimdi götüreceksin bu makineyi değil mi?"

Makine dediği portatif, küçük bir filtre kahve makinesiydi. Çok bir eşyası olmayan bavuluma öncelikli olarak yerleştirmiştim, bildiğim için kuytu yerlerde erişemeyeceğimi...

Cevap vermemi beklememişti:

"Olsun, ben şehre gidince alacağım bir tane. Var dükkanlarda biliyorum. Sayende dene-dim. Uzaktan uzağa bakıyordum da elim gitmemişti hiç. Helal et iki akşam kendime yaptım, içtim. Söyleyemedim sana ama gidiyorsun madem, aklımda kalmasın."

"Olur mu hiç! Ben demedim mi sana, 'Bilerek büyük bir paket bırakıyorum, yap isteyene,' diye!"

"İstemedi ki kimse," diyerek omuz silkti. "Benim canım çekti ama... Sağ ol!"

"Bak, ne geldi aklıma!" Faydalı olmanın, işe yaramanın heyecanı sarmıştı içimi. O da merakla dikmişti gözlerini gözlerime.

"Senin olsun bu makine. Yenisini alana kadar işini görür. Kahveyi de diğer siparişlerinin yanında getirtirsin zaten, madem şehirden geliyor araba, var orada..."

Şaşırılmıştı. Heveslenmişti de. Ah gözler!

"Olmaz, sen ne yapacaksın hem? Daha bir sürü köy gezecekmişsin!"

"Bakarım başımın çaresine ben."

"Yok, olmaz. Hem alacağım ben kendime. Sen götür kendininkini. Sağ ol, sayende tadına baktım, elim alıştı. Bak bakalım nasıl olmuş kıvamı, çok mu koymuşum kahveyi?" Biraz endişe biraz da yeni bir deneyim kazanmanın mutluluğunu harmanladığı meraklı hâliyle ikram etti.

"Olmuş, ellerine sağlık!"

Bu gerçekten de diğerlerinin arasında en güzel olanıydı. Keyifle içtim, içi rahat olsun diye. Kalkarken tekrar ettim: "İsrar ediyorum sende kalsın makine. Gideceğim yer burası gibi değil daha merkezi bir yer, bakarım başımın çaresine." "Kalsın o zaman, ne diyeyim! Kararlısın sen belli." Mahcuptu, bir o kadar da minnettar.

"Dolaşayım bir son kez. Sabah minibüsten önce burada olurum, vedalaşırız," dedim dostça omzuna tutunarak. Başını aşağı yukarı salladı hafiften.

Ayrıldım kahvehaneden. Oradaki son günüm, son akşamım, son gecem, son sabahımdı. Yalan söylemişim. Bilmiyordum diğer durağı. Diğer köyü, diğer merkezi. Alıp başımı gidiyordum sadece. Bu kaçınıcı köydü onu da saymamıştım. Deniz çekiyordu içim, bir onun farkındaydım. Denize kıyısı mı olsaydı sonraki durağın?

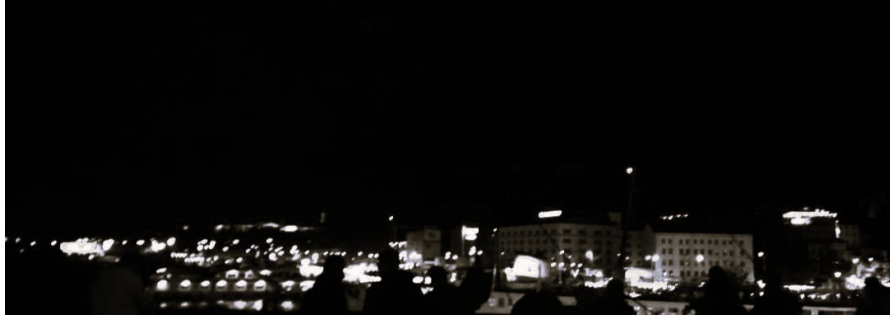
Başka Bir Akşamüstü - İdris Serhat

Dağların arasından geliyorum sana
Ucu bucağı olmayan yollardan
İçimde tamamen gitmek hissi,
Sana doğru gitmek,
Gözlerin için aşmak kilometreleri

Şimdi arabamda çalan şarkılardan
Yolda uzanan mütevazı şeritlerden
Sağlı sollu sıralanan ağaçlardan
Öğrendiğim bir şey var
Başka umudum kalmadı sana varmaktan

Sen orda bekliyorsun beni biliyorum
Umutsuz ve yorgunsun anlıyorum
Güzel gözlüm, demokrat çingenem
Bir şubat günü sonunu düşünmeden
Özgürlüğümüzün ağırlığıyla sana geliyorum

Kalbimin sızısı hiç dinmedi inan
Çocukluğumu ve acılarımı unutmadım
Ben değil miydim bile isteye yanan
Öyle ya hata ettim şaire inanmadım
İkimiz birden sevinebiliriz durma göğe uzan
Kalksana güzel gözlüm
Durma göğe uzan

Kayıp Kıtanın Yamyamı - Venüsyalı Biri

Susuz, karanlık, kirli sokaklardan geçtik bu sabah. Sabah ama karanlık. Kirden görünmüyor tenimizin rengi. Pis kokular yüzünden burnumuz düştü. Evrim diyorlar buna. Nasıl anlatsam, gri bile değil havanın rengi. Çünkü gri aslında temize en yakın olanmış. Kıtık, kuraklık, zaman bizi canavarlaştırdı. Önce direniş vardı, dayanışmayı öğrendik. Sonra öldürmeye başladılar bizi. Direnmek yok dediler, ancak böyle boyun eğersiniz. Biz “Hayır!” dedikçe onlar bizi öldürdü, biz toplandıkça onlar bizi dağıttı. Kaynakları giderek aldılar bizden. Giderek azaldı her şey. Yoksunlukla terbiye edilecek hayvanlar gibi gördüler bizi. İnsan olmanın onurunu aldılar bizden. Evrenin en kıymetlisi değil miydik biz? Bu oyunbozanlar da nereden çıktı?

Zayıfladık zamanla. Kirlilik de hastalıkları getirdi. Koktuk, çürüdük, etlerimiz lime lime yendi kemirgenler tarafından. Hepsini gördük. Hep öldük biz ama hiç boyun eğmedik. Bizi duvarlar örerek ayırdılar kendilerinden. Duvarlar ardında krallık yaratırken bizden aldıklarını kullandılar. Bize bir verirken onlar yüz aldılar. Kimi hainler oldu aramızda duvarı aşabileceklerini zanneden ama onlar da öldü. Hem de bizden önce. Biz onların yerine geçmeye hiç çalışmadık. Biz kendimiz bile olmak istemezken çoğu zaman onlar biz olmak istedi ve biz olmadıkça bizi karanlığa hapsedmeye başladılar. Kendilerini korumak için ördüler bu duvarı, hem de taş taş ördüler. Biz yıktık onlar ördü. İçimizde hep hainler oldu, hep kandırılanlar oldu ve yardım ettiler bizi bu hale getirenlere. Kurtulacaklarını zannederken onlar; şimdi o tuğlaların arasında lime lime etleri, kırık dökük kemikleri... Kazanan biz oluruz sandık. Olamadık.

Çocuklarımız öldü zamanla, çocuklarımız olmadı. Geleceğimizi de kirlittiler. İstirap üzerine ıstırap. Sokaklarda ölüler doldu, üstlerine basmamak için yürümekten de vazgeçtik. Koskoca bir mezarlık oldu burası. Nefes alamıyoruz diye burnumuz düştüyse yürümüyoruz diye bacaklarımız da düşecek mi? Ateşi verdi Prometheus, biz sırf kendimizi koruyalım diye. Sonra cezalandırıldı Zeus tarafından. Atlas ne güçlüydü, kıskandı Zeus onu. Kıpırdamasın diye yükledi sırtına Dünya'yı. Medusa öyle güzeldi ki sırf Posedion'a “Hayır!” dedi diye önce gururunu sildiler, sonra da çirkin bir canavara döndürdüler kıskançlıktan. Hepsi lanetliydi. Bilgelik, aydınlık, güzellik hep lanetliydi. Çünkü bizler Adem'i reddeden Lilith'in çocuklarıyız!

Tanrı nerede biliriz. “Tanrı!” diye içimizden sesleniriz. Tanrı ile sevişmeyiz. Tanrı'yı öldürmeyiz! Tanrı'yı çürütmeyiz. Bu duvarların arkasında insanlık yok! Biz ne zaman düşman olduk? Kayıp Kıta'nın Yamyamı keşfedildikten sonra... Öyle ki onun olduğu yerde ağlamanın kendisi bile ağlamayı yasaklar. Ve elem, gözlerimizi yaşlardan tıkanmış bulduğunda ıstırabımız artsın diye içimize aktır yaşları.* O öyle bir yamyamdır ki Tanrı'yı kendi elleriyle boğdu. Elinde Tanrı'nın kanı, ağzında ise Tanrı'nın adı var hâlâ.

Gar - Nurican Galyon

şehrin ışıkları
yanmakta sönmekte
bir tren garında
gözlerim yaşlı
sen aldırma

nerden çıktı şimdi bu
kederli ayrılık
bir oyun muydu
bu macera?

Yolum çok uzun biliyorsun
Ve sen susuyorsun ardımda
Yolum çok uzun biliyorsun
Ve sen çok uzakta bir garda...

Geç Gelen Kargo

Geç Gelen Kargo - Zeynep Çavdar

Esra sabahtan beri kargo bekliyordu, sıkıntıyla saate baktı. Öğlen olmak üzereydi. On dakika içinde evden çıkması gerekiyordu. Tekrar mailini açtı ve yüksek sesle okudu. “Bugün dağıtım çıktı, gün içinde gelecek,” diyordu, saat belirtilmemişti.

Kesin ben evden çıkarım kargo gelir, onu almak için mezarlığın içinden geçmek zorunda kalacağım, diye düşündü. Camın kenarındaki koltuğa oturdu, uzun zamandır yüzünü göstermekte nazlanan güneş bugün pek bir parlıyordu. Eskiden olsa coşkuyla tüm perdeleri, pencereleri açar, güneşin tüm eve girmesine müsaade ederdi. Şimdi ise kaçak yolcu gibi perdenin arasından göz ucuyla bakıyordu güneşe. Gözü sokakta yürüyen anne ile oğluna takıldı. Oğlan bir yaş civarında olmalıydı, yürümeyi yeni öğrenmişti herhalde, paytak paytak yürümeye çalışıyor her adımında bir sonraki adım için annesi tarafından cesaretlendiriliyordu. Gözleri doldu, üzerinden üç gündür çıkarmadığı pijamasının göğüs kısmının ıslandığını fark etti. Memelerinden süt gelmişti, ağlamaya başladı. “Lanet olsun size, lanet olsun!” diye bağırmağa başladı.

Perdeleri kapattı, kimseyi görmek istemiyordu, yer yarılrsa da yerin dibine girsem keşke, diye düşündü. Saate baktı tekrar, bire

çeyrek vardı. Randevusu birdeydi. Arkadaşına, oğlunun okulundaki etkinlikte yardım edeceğine söz vermişti. Şimdi evden çıksam yarım saat yürümem lazım ama kargo da gelecek, beni evde bulamazlarsa onu almak için mezarlıktan geçmem gerekecek. Gitmekten vazgeçti, evde oturup kargoyu bekleyecekti. Kimseyi görmek istemiyorum, buna hazır değilim, diye geçirdi aklından ve kanepeye uzandı. Duvardaki saatten gelen tık, tık, tık sesleri sinirini bozdu. Çocukluğundan beri yattığı odada başka bir ses olsa uyuyamazdı. Nefes alma sesi, saat sesi, borulardan gelen ses, dışardan gelen ses, ne olursa olsun uykusunu kaçırdı. Gözlerini açtı, saate baktı, biri geçmişti. Telefonunu eline aldı, mesajlara baktı, arkadaşından gelen mesaj yoktu. Demek ki yokluğumu fark etmemiş, diye düşündü. Maillerini kontrol etti tekrar, yeni e-posta yoktu, kargo hâlâ dağıtımdaydı. Mezarlıktan geçemem, en iyisi beklemek, diye geçirdi içinden ama bir türlü vakit de geçmiyordu o gün. Telefonu eline alıp sosyal medyaya bakmak istemiyordu. Şu sıralar en son görmek istediği resim yeni doğum yapmış anne ve ağlayan bebek ikilisiyle mutlu aile fotoğraflarıydı. Telefon elindeyken çaldı. Arayan Mert’di, kocası.

“Esra evde misin?” Sesi uzak ve soğuk

geliyordu. Esra bunu fark etmiş ama umursamadan “İyiyim, ne var?” şeklinde birkaç sözcük gevelemişti ağzının içinden.

“Napiyorsun?” Öylesine soruvermişti bunu. Aslında ne yaptığını biliyordu ama annesi sıkı tembih etmişti karısını gün içinde boş bırakmaması, araması için.

“Kargo bekliyorum,” dedi Esra. Sesinden tedirginlik akıyordu.

“Ne kargosu, biz hiçbir şey almadık ki yeni.”

“İki ay önce almıştık, Ada’nın odası için beşik..” İkisi de sustu. Derin bir sessizlik içinde konuşmadan beklediler, ikisi de diğerrinin önce telefonu kapatmasını bekliyordu, ya da konuşmasını ne olursa herhangi bir şey söylemesini. En ufak bir söz yeterdi, bir ima, bir alay ne olursa ama bunların hiçbirisi yoktu onun yerine derin bir sessizlik vardı. Günden güne büyüyerek ikisini de içine alan dipsiz bir kuyuydu sessizlik. Aynı acıdan geçmiş ama aynı acıda buluşamamışlardı. Sessizliği bozan Mert oldu.

“Ben bu gece geç gelirim beni bekleme sen yat,” dedi ve telefonu kapattı. Öylesine soğuk, öylesine uzaktı sesi. Telefonu kanepenin diğer ucuna sinirle fırlattı ve kapadı gözlerini. Günlerdir gelmeyen uyku şimdi gelmişti, gözkapakları ağırlaştı ve kısa sürede derin bir uykuya daldı. Aniden uyandı. “Kargo gelecekti, hay aksi nasıl uyumuşum!” diye söylenerek kapıya gitti ve onu gördü, bir not. Kapı aralığında atılmıştı. “Geldik evde yoktunuz, kargonuz aşağıdaki adresten alabilirsiniz.” “Hay ben böyle işin!” Kızdı kendine. Ne vardı sanki kaç gündür doğru düzgün uyumadın zaten, ne diye uyudun şimdi, git de gör mezarlığa. Kargosu gelecekti ve evde olduğu halde onu alamamıştı şimdi mezarlığın içinden geçmesi gerekti. Saçlarını elledi, pislikten kazık gibi olmuştu. Banyoya gitti, pijamalarını çıkarttı. Çıplak vücuduna baktı, incecik bacaklarına, hâlâ inmemiş şiş göbeğine, karnındaki çatlaklarına, göğüslerine. Hamile kaldığını öğrendi-

ğinde saçları uzundu, ilerleyen aylarda bunaldı saçlarından, fazlalık geldi ona, kestirmek istedi ama herkes ağız birliği yapmışçasına aynısını söyledi. Kestirmedi, uzadıkça uzadı saçları. Aynada suratına baktı, tepeden topuz yaptığı saçlarından tokayı aldı, uzun süredir toplu halde durmaktan sıkılan saçlar nihayet özgürlüğüne kavuşmanın mutluluğuyla savruldu. Makası eline aldı, tek hamlede kesti. Tüm hıncını, sinirini saçlarından çıkarırcasına kesti attı hepsini. Saçlarının son haline bakmadı bile. Duşa girdi, soğuk suyu açtı. Buz gibi su başından aşağı doğru akarken vücudunun ürpermesine aldırış etmeden bekledi, buz tutana kadar bekledi, elleri uyuştı, ayak parmakları uyuştı, umursamadı. Taş kesilmiş gibi durdu sadece. Kızı için aldığı ama kullanamadığı bebek sabununu gördü. Uzandı bir pompa aldı, saçına sürdü. Çabucak yıkanıp çıktı, giyindi.

Saate baktı, bir saat vardı dükkânın kapanmasına. Şimdi çıkarsam yetişebilirim, diye düşündü. Nasılsa Mert yok bu akşam, geç gelsem de fark etmez. Paltosunu, ayakkabılarını giydi, çıktı evden. Temiz hava suratına çarpınca afalladı. Elleri ceplerinde yürümeye başladı.

Hadi bir adım, bir adım daha, evden uzaklaşmaya başladın bile, sağa dön şimdi, üç adım daha, karşıya geç, sola dön, şimdi ana caddedesin. Koca şehirde kimse seni tanımaz, derdini anlamaz, ne kadar üzgün olduğunu umursamaz. Yürü git insanların arasından. Suratıma mı bakıyorlar, tanıdı mı beni, anladı mı acaba, yok saçımdaydın kesin, tanıdık mı, yok değildir, çok mu kötü kestim saçımı, çok mu kısa oldu acaba, hiçbirini tanımıyorum, onlar da beni tanımıyor, hadi bir adım daha, beş adım sonra biliyorsun, beş adım sonrasını biliyorsun, bu yolu daha on gün önce, oldu mu o kadar, evet bugün tam on gün, demek yaşasa yirmi günlük olacaktı, o zaman sokağa çıkmazdım, çıkar mıydım, hava çok soğuk ya hasta olsaydı. Bak, dedim sana, biliyorsun yolu, işte ne yazıyor, mezarlık, gördün mü ağaçları, kocaman, yemyeşil çimler tepelerde. Başka yol yok muydu, yok baktım, tek çare burası, hadi

at adımını, oradan gitme, ne taraftaydı mezarı, aşağıda, yukarısı çok dolunca yeni yer açmışlar, büyütmüşler. Demek o kadar ölen var! Sen yukarı yoldan git, aşağıdan gitme. Kalabalık bugün, cenaze mi var, ne olur olmasın. Bak orda, aşağı yola gidiyor, durdu şimdi araba. Etrafta insanlar hepsi siyah giymiş, cenaze, tabi siyah giyecekler. Gördün mü tabutu, minicik. Hayır, bakmak istemiyorum. Görmek istemiyorum. Yürü, hadi bir adım daha at, sakın mezar taşlarına bakma, isimlerini okuma. Bak küçücük mezarlar, sadece sen değilsin bu acıyı çeken, bak mezarlara bak, hayır bakma. Bak, işte orda gördün mü? Ada Pamuk, doğum 01.01.2019, ölüm 10.01.2020. Hayır, okumak istemiyorum. Hem ben neden buraya geldim? Ben kargo almaya gidiyordum. Kargom gelecekti, tüm gün onu bekledim, uyudum, sadece beş dakika uyudum. Uyandığımda, uyandığında ne oldu, söyle. Uyandığımda, bilmiyorum çok ağlıyordu, hiç susmadı, susmuyordu bir türlü ama uyandığımda susmuştu. Kollarımda susmuştu. Sevindim önce, uyuyordu, uyuyor zannettim. Çok güzeldi, minicik, kalemle çizmişsin gibi küçücük burnu vardı, kalın dudakları... Nefes, nefes almıyordu ama susmuştu nihayet, susmuştu. Uyumadı, on gün boyunca uyumadı, beş dakika uyumak istedim, beş dakika uyumak istedim. Mert, sen ne arıyorsun burada? Mert, Mert benim suçum değil. İnan bana benim suçum değil, çok ağlıyordu, beraber uyuduk, beş dakika uyumak istedim sadece, beş dakika. Sen öldürdün, sen boğdun onu. Mert gitme, benim suçum değil, ben öldürmedim. Buraya gel, hayır, ben kargo almaya gidiyorum, yolumu kaybettim. Hadi sağa dön, bir adım kaldı, mezarlığın kapısı orda görüyor musun, hadi yürü, az kaldı, bir adım, bir adım daha.

“Hanımefendi iyi misiniz?” Sesle birlikte irkildi. Kafasından gelen o hiç susmayan sesler o kadar yoğundu ki etrafındakileri duymuyordu bile.

“Pardon, iyiyim ben,” ne diyeceğini bilemiyordu aslında. Ama bu yabancıyı başından savmanın tek yöntemi ona iyi olduğunu söylemekti ancak o zaman kurtulabilirdi.

“Sayıklıyordunuz da...”

“Ben kargo almaya gidiyorum, kargom var, çıkış nerde?” Bir an önce kaçmak, gitmek istiyordu buradan acelesi vardı.

“Bakın, orda, dümdüz gidin, kapı serttir, biraz sert iterseniz...”

“Teşekkürler...”

Anladı kesin, nerden anlayacak, anlayamaz, hadi ağlamadan yürü. Yol boyu iç sesleri susmak bilmemişti. Onlardan kaçmak için daha hızlı yürüdü. Koşarcasına hızlı adımlarla kapıya yanaştı. Kapıyı itti, açılmadı, adamın dediği gibi sertti demir kapı. Omzuyla itti. Gürültüyle açıldı kapı. Sen de açılmak istemiyorsun di mi, kimse gelmesin buraya istiyorsun ama işte engel olamıyorsun. Hiçbirimiz engel olamıyoruz. “Bir kapıyla konuşmadığım kalmıştı,” diye kızdı kendine yürürken. Hava kararmak üzereydi. Dükkân kapanmadan yetişmem lazım, hızlan, hızlan. Sanki yaklaştıkça gideceği yer de ondan uzaklaşıyordu. Bir türlü bulamadı dükkânı. Nerde bu yer, sadece evler var, sokaktan geçen kimse de yok sorayım. Tamam gördüm şimdi tabelasını. İlerledi Esra son hızla. Kapıya uzandı ama kapalıydı. Saate baktı, beşi beş geçiyordu. Tüh, beş dakikayla kaçırdım, beş dakika daha hızlı yürüyemedim, ne vardı sanki uyuyacak. Uyumasaydın bunlar başına gelmezdi. Hep uyuduğun için. Hep uyuduğun için. Senin yüzünden. Dükkânın ışıkları açıldı, kafasını cama dayadı. Kargolar üst üste yığılıydı. İşte oradaydı en önde pembe beşik, kurulmak üzere bekliyordu. Ne vardı geç gelecek, eğer erken gelseydin bunlar olmazdı. Beşikte yatsaydı, ölmezdi. Şimdi kucağımda olurdu, niye geç kaldın, niye. Camın önüne yığılıp ağlamaya başladı. Eli boş tekrar mezarlıktan nasıl geçeceğini düşünüyordu pembe beşiğe bakarken...

Barişma Fası - N. Talha Karaboğa

“İstediyim hiçbir şey olmuyor. Sanki bütün olumsuzlukları paratoner gibi üzerime çekiyorum. Neyi yanlış yaptım, neyi yanlış yapıyorum? İnanın hiç bilmiyorum. Bilemiyorum. Bazen kendimi yaşıyan bir lanet olarak görüyorum.

Nasıl görmeyeyim siz söyleyin. Gerçi yaşadığım şeyleri bilmiyorsunuz ki. Hak vermek lazım size de.

Ya ben bu hayatta neye sahip olmak istediysem hep kaybettim. Hiçbir şey istediğim gibi olmadı ki...

Diyorum ben, kendime de diyorum. Demez olur muyum? “Kızım Bediha” diyorum. “Abartma” diyorum. “Vardır bunların da bir hikmeti. Mevlâ unuttur mu bu Bediha kulunu? Bu hayat bir gün sana da gülecek, sabır.” Ama yaşadıklarım aklıma gelince yine basıveriyor kalbimi bir karanlık. Yine boğuşmaya başlıyorum aklımdaki o sorularla.

Ha tabii bahsedeyim biraz kendimden. Şimdi ben Ankara’da doğdum. Annem ev hanımıydı, babam ise tır şoförü. Aslında şoförüymüş desem daha iyi olur. Ben onu hiç göremedim. Ben iki gün-lükken babam bir trafik kazasında hayatını kaybetmiş. Annem de o kazadan sonra yarı ölü gibiydi. Yüzünü bir kez olsun gülerken görmedim.

Annemle iyi anım mı? Yok be doktorum hiç olur mu? Olmadı. Olamadı. Beni bir türlü se-vedemedi. Zaten niye sevsin ki? Kocasını ayırdım ben ondan. Benim doğumum bela getirdi. Beni niye sevsin?

Yok, kötü söz etmezdi bana. Ama bakışları af edersiniz de küfür eder gibiydi. Bana her bir bakışında hep bir kötülük vardı, hep bir küfür...

Neyse, annemi de on beş yaşında kaybettik kanserden. Son günlerinde iyi davrandı ama bak, hakkını yemeyelim. Vicdanı el vermedi herhalde yaptıklarına. Ya da helallik almak istedi benden, bilmiyorum. Son nefesinde istedi de zaten helallik. Ben de helal ettim. Ana bu sonuçta, etmeyeceğim de ne yapacam?

Sonra anneannem bakmaya başladı bana. Okulu da bıraktım. Hem eve baktım hem de yatağa mahkûm anneanneme.

En güzel zamanları onun yanında geçirdim. Senelerce hasret kaldığım sevgiyi, bir onda gördüm. Bir tek onda... O da kısa sürdü zaten.

Yaşım on sekize varınca kocaya vardım. Yusuf’a... Görücü usulü bir evlilik oldu. Tanıdım, sevdim. Şimdi o sevgiden eser kalmadı da...

Neyse, vardık Ankara’dan İstanbul’a. Ev derdi, Yusuf’un iş derdi derken ben hamile kaldım Yusuf’tan. Ben kız çocuğu bekliyorum, Yusuf da erkek. Neyse, acısıyla sancısıyla geçti dokuz ay. Çocuęumuz doğdu. Ama nasıl bir çocuk, göreceksiniz. Ay parçası gibi mübarek. Sarı saçları, yemyeşil gözleri ile bir kız çocuğu. Adını Müjde koydum. Nereden mi geldi aklıma? Huzurumun müjdesi gibi düşündüm o anda, öyle koydum. Ama o da kısa sürdü. Daha beş aylıkken koyuverdik tabuta...

Sonra ikinciye hamile kaldım. İkincide erkek bekledik. Ki erkek de oldu. Bu sefer Kudret koyduk adını. Hani güçlü olsun, hayata tutunsun diye. Ama o da olmadı. O da iki aylıkken zatürre oldu, gitti.

Kudret öldükten sonra Yusuf bana öyle bir bakış attı ki yıllar öncesine döndüm birden. Aynı küfür dolu, aynı nefret dolu...

İkinci çocuk da ölünce ben soğudum kocamdan, o da benden haliyle. Nereden bileceğim hocam? Şu kollara bakın hele, şu morluklara bakın. Hiç seven insan böyle işkence yapar mı? Hiç seven insan atılan her tokatta küfür eder mi? Sevdiği kadının kadınlığına laf eder mi? Yok yok, o suçu kendisinde aramaz. Zaten ben de onda aramıyorum suçu. Suçlu olan biri varsa o da benim. Lanetliyim ben çünkü. Bu dünyaya ben böyle gelmişim, ne yapayım anam?

Ha bitti mi seansımız? Tamam. E bana müsaade o zaman. Hadi selametle. Ha doktorum, bu arada ne kadar sürer bu benim barışma faslı, uzun sürer mi?”

A noktasından B noktasına Allegro - Venüsyalı Biri

Bir yerden bir yere gitmek ne kadar keyifsiz olabilir? Her gün A noktasından B noktasına giden o aracın içindeyseniz oldukça sıkıcı ve keyifsiz olur.

Zaten hangi monotonluk keyif verir ki bir insana? Sadece güven duygusunu besler bir süre sonra. O da günümüzde herkesin sosyal anksiyetesi olduğu düşünüldüğünde beslenmesi şart bir duygu. Örneğin; benim yemek yediğim restoranlar bellidir, başka yere gittiğimde huzursuz olurum. Yürüdüğüm yolların güzergâhları bellidir, ara sıra değiştiririm ama yine de bildiğim yollardır. Son zamanlarda kıyafet tercihimin de hep aynı olduğunu fark etmeye başladım. Özetle gittikçe kötüleşen dış dünyaya karşı koruma kalkanı yaratmışım kendimce.

Yol üzerinde tahmini iki km aralıklarla araçların bozulduğunu görmeye başladım. Bir değil, iki değil, üç değil... Yol ilerledikçe ya bir araba ya bir kamyon bozulmuş. Bozulan araçlar aynı olsaydı bu arızaların o araca ait bir problem olduğunu düşünürdüm fakat tüm araçlar bambaşka. Derken ortalığı sis kaplıyor. Aklınıza hava olayı olan sis gelmesin çünkü bu sis bozulan araçlardan yükselen dumanların sebep olduğu sis.

Kornalar çalmaya başlıyor, sinirler gergin. İnsan sesleri korna seslerine karışıyor. Kornaların hepsi farklı notalarda, farklı tonlarda... İnsanlar gitgide daha çok sinirlenmeye başlıyor. Tabii susmayan korna sesleri ile bozulan araçların şoförleri

de daha gergin olunca ufak tefek söz atışmaları başlıyor. Derken istenmeyen ama kaçınılmaz olan o ilk kavga fitili ateşleniyor. Aniden bir öbek insandan, büyük bir insan topu oluşuyor. A noktasından B noktasına giden aracın arka koltuğundan izliyorum olayları. Hani bu monotonluk güven duygusunu besliyor diyordum ya az önce, şu an korku karanlığı vücuduma damardan verilen ilaç gibi hızlıca yayılıyor. İnsan sesleri, korna sesleri, duman sisi! Kalp atışımın taşikardiye dönüşmesini duyuyor kulaklarım. Bir de tuhaf bir çınlama, dış dünyanın rengi kahverengimsi bir hal alıyor. Kirli, çok kirli hava...

Bu bağırışların desibeli kalbimin bedenimi parçalayarak dışarı çıkacakmışçasına çarpmasına sebep oluyor. Kulaklarımdaki çınlama değilmiş, kalbimin atışıyla yüklesen tansiyonumun çılgıymış. Sanırım kulaklarım patlayacak. A noktasından B noktasına gidemeyen aracın en arka koltuğunda, tüm sesleri bastırmak için bağırarak okuyorum aklımdaki dizeleri:

*“insan!
fütursuz gelenekten
yamyam istilasından
kaçmak istemiş
viyolonselın telleriyle astığı ruhu
içini kemiren arsızlıkla atıyor kendini
musalla taşının soğuşuna
hangi ölüm söndürür sapkın beyin hücrelerini
bir metronom var çantasında taşıdığı cesedinin elinde
bilmiyor ki ruhu makam makam bölünmüş
vursalar da kalbine hançerleri
dışarıda bekliyor cansız
ipin ucunda hayasızlıkla sallanır tüm uzuvları
kasap geçitlerinde
İnsan!
koş ipliklerin pazara çıkmış on paraya
kısırlaştıramadığın barbarlığının üstüne atıyorlar
bedava çiftleşiyorlar
mor çiçekler
kırmızı duvarlar
sarı odalar
izin kalmış lağımlarda
koş hadi koş bir allegro temposunda
silinsin esamen bir çırpıda.”*

Hüznün A, B, C'si... - Nurican Galyon

Akıp giden bir yol muydu, yoksa bir uçurumdan aşağı doğru mu savruluyorduk? O günlerde buna cevap verebilmek mümkün değildi. Belki şimdi dönüp baktığımızda bir yargıda bulunabilirdik, ancak bunun hiçbir şeye yararı olmazdı...

O zamanlar hoyratça harcadığımız gençliğimizin, delice akan kanımızın ve görmezden geldiğimiz onca şeyin etkisiyle ne yaşadığımızın pek de farkında değildik. Bir mahallede aynı gün farklı saatlerde doğmuş üç çocuktuk. Kaderlerimizin aynı yazıldığını çok sonradan fark edecek üç çocuk, üç kan kardeş, üç can düşmanı... Bizi çocukluktan kan kardeşliğe ve nihayet can düşmanlığına sürükleyen bir yol mu yoksa uçurum mu olduğunun pek de önemi yoktu. Nihayetinde yaşam, bir yerden bir yere gidilen ve uzun ya da kısalığı görece değişen bir yolculuktu...

Bizim yolculuğumuz -bizim uçurumumuz- belki de hiç başlamaması gerektiğinden yine başladığı yerde son buldu. Bizim çocukluğumuz belki de en masum çocukluk hikâyelerinden bile daha masum başladığı için bu denli kirlendi. Bu kırık hikâyeye üç mezar taşında usul usul dillendirilirken; biz aynı mezarlıkta farklı yerlerde ebedi istirahatimizdeydik. Hesaplaşma mahşere kalmıştı, ama cehennemnin sıcak kıvrımlarında hiçbir hesap kapatılamazdı...

Asım, Bahri ve ben, Cengiz... Kunt Mahallesi'nin A, B, C'si... Bunu mahallenin abilerinden Sezer Reis'ten duyduğumuzda çok hoşumuza gitmişti. Her şeyi birlikte yapan, her kavgada birbirini kollayan, geleceği aynı hayallerin çatısı altında inşa eden üç çocuk, üç kan kardeş...

Hayata adım attığımız daha ilk gün; bizden habersiz, yaşayacaklarımız da başkaları tarafından şekillendirilmiş ve biz sadece onların çizdiği o yolda ilerlemişiz. Asım olabildiğince sessiz, Bahri gözü pek ve ben her şeyin farkındaydım. Oysa çocukluk koşuşturmacalarımızda her şey ne kadar da güzeldi. Köşe başlarında dönen olaylardan bir haber, kendi dünyamızda üç arkadaş, üç dosttuk...

Biraz büyüüp hayatın gerçekleriyle yüzleşmemiz uzun sürmedi. Asım okuldan arta kalan zamanlarında dergâh denilen yere gitmeye başlamıştı. Bahri, babasının geçmişinde büyük yer kaplayan ocakta takılıyor, bense babamın marangozhanesinde çalışan Ali abiye yardım ediyordum. Babam marangozhanede olmadığı zamanlarda Ali abi ile uzun uzun onun bana verdiği kitaplar hakkında konuşuyorduk. Bazen marangozhaneye Ali abinin arkadaşları uğruyor, benim için küçük devrimci diyorlardı. Hoşuma gitmiyor değildi. Ama ben en çok Kunt Mahallesi'nin A, B, C'sini özlüyordum... Onlarla geçirdiğim zamanlar, oynadığımız oyunlar, aylak aylak mahalleyi tavaf edişlerimiz aklımın ucundan gitmiyordu... Artık çocukluk arkadaşlarımla bir araya gelmiyorduk. Aynı mahallede birbiri-

mizden çok uzaklaşmıştık. Ali abilerin arasında belli bir konumum var gibiydi. Bazen Bahri'yi, bazen de Asım'ı başka grupların içinde ama uzaktan görüyordum. Değişmişlerdi... Asım'ın çelimsiz suratında belli belirsiz seyrek sakalı, Bahri'nin aşağıya doğru yatırdığı güçsüz bıyıkları... İki de kendilerine benzer görünümlere sahip yeni arkadaşlar bulmuş gibi görünüyorlardı. Ben değişmiş miydim? Üzerimde Ali abilerin hediye ettiği kalın yeşil parkanın haricinde değişen bir şey yoktu... Aslında hepimizin çok değiştiğini anlamalıydım... Anlayacaktım da...

Bir süre sonra her şey birbirine girdi. Bir gün; yıllarca birlikte koşturduğumuz, oyunlar oynadığımız sokakta Bahri ile karşılaştık. Ben her şeyden habersiz yılların anılarıyla gülümsedim. Oysa Bahri, bir düşmana bakar gibi baktı bana ve "Bir daha burada karşıma çıkarsan, senin için hiç de iyi olmaz!" dedi. Dünyam başıma yıkılmıştı. O komik çocuk, can dostum bana tüm kiniyle bunları nasıl söyleyebilirdi, ben ne yapmıştım ki ona? "Nasıl anlamadım Bahri? Naptım ben sana?" diyebilirdim. Bahri ise "O komünistlerin yanında dolanmaya devam et sen! Yakında hepinizin hesabını düreceğiz!" dedi ve hızla uzaklaştı yanımdan. Büyük bir üzüntüyle marangozhaneye gittim. Ali abi hemen fark etti durumumu. Sohbet ettik biraz ve artık farklı cephelerin savaşçıları olduğumuzun farkına vardım. Onlarla eskisi gibi olamayacağımızı uzun uzun anlattı bana ve bir de silah verdi. "Ne olur ne olmaz!" diye de ekledi. Silah... Ne yapacaktım ki silahı? Kan kardeşlerim, can düşmanlarımdı artık... Ama ben, ben böyle olsun istemedim ki! Onlara ne ben kötülük yaptım, ne de onların bir kötülüğünü gördüm. Biz birlikte büyüdük. Birlikte dövüştük başka mahallelerin çocuklarıyla... Parmaklarımızı cam kırıklarıyla kesip kan kardeş olduk... Neden bu hale düştük? Neden ayrıldık?

Zaman ilerlemeye mahkûm... İlerledikçe de şartlar kötüleşti bizim mahallede... Artık silahlar taşınıyor, olur olmadık saatlerde de bir köşe başında patlıyordu. Kıyamet nasıl olur bilmiyorum. Ama o gün bizim mahallede küçük bir kıyamet koptuğu doğrudur. Sokakta koşturanlar, mahallenin her yanında silah sesleri, feryatlar... Belimdeki silahı elime almaya korkuyorum. Ne için kullanacağımı bile bilmeden taşımışım onca zamandır. Haber geliyor, bizim marangozhaneyi yakmışlar. Koşuyorum. Ömrümün son telaşlı ve masum koşturması bu... Babam, Ali abim... Odunun envaiçeşit ürüne dönüştüğü marangozhane yanıyor. Yakanlar kaçışıyor sağa sola. Elimi belimdeki tabancaya atıyorum, çıkarmaya cesaret edemiyorum. Kaçışanlar arasında Asım'ı görüyorum. Kafasına bir fes geçirmiş. Elinde bir şişe... Asım... Bu marangozhanede babam bize tahtadan oyuncaklar yapardı... Asım... Babam? Ali abim... Yangının içine doğru koşturuyorum. Ali abimin bir yoldaşı sarılıyor tüm gücüyle... Kurtuluyorum kollarından... Elimi belime atıp çıkarıyorum silahı ve koşturuyorum ardından Asımların... Bir sokak ötede Bahri'nin babası çıkıyor karşıma. Elinde bir av tüfeği... Beni görür görmez davranıyor ama ben ondan hızlıyım. Vuruyorum Bahri'nin babasını alnının orta yerinden. İçimden bir şey kopuyor o vakit. Bahri hemen arkada, Asım'ın babasının da aralarında olduğu cesetlerin hemen önünde... Görüyor beni. O an, o kısacık an donuyor her şey... Zihnimizden akıp giden çocukluğumuz Bahri'nin babasının alnından fışkırıyor... Koşuyorum tüm gücümle. Ardımdan kurşunlar bedenime yetişmeye çalışıyor.

Biz üç çocuk, üç kan kardeş, babalarımızı katleden üç eski dost, üç can düşmanı... Kim hangi sokakta, oynadığımız hangi kaldırımında, kimler tarafından katledildik bilinmiyor. Mahallenin farklı yerlerinde, farklı şekilde ama aynı kinle öldürüldük. Öldürüldüğümüzde her birimizin yaşı henüz 20 bile değildi. Neyin kavgasında olduğumuzun bile farkında değilken yitip gittik... Akıp giden bir yol muydu, yoksa bir uçurumdan aşağı doğru mu savruluyorduk? O günlerde buna cevap verebilmek mümkün değildi. Belki şimdi dönüp baktığımızda bir yargıda bulunabilirdik, ancak bunun hiçbir şeye yararı olmazdı...

O zamanlar hoyratça harcadığımız gençliğimizin, delice akan kanımızın ve görmezden geldiğimiz onca şeyin etkisiyle ne yaşadığımızın pek de farkında değildik. Bir mahallede aynı gün farklı saatlerde öldürülmüş üç çocuktuk. Kaderlerimizin aynı yazıldığını çok sonradan fark edecek üç çocuk, üç kan kardeş, üç can düşmanı...

Ömür biter yol bitmez
Yolların yolcusu bitmez
Uzun uzun, garip garip
Şu yollarda çile bitmez

3 Hürel - Ömür Biter Yol Bitmez